

ТЕМИ ОТ МЕДИИТЕ

16.03.2021 г.

Асоциация на индустриалния капитал в България в медиите

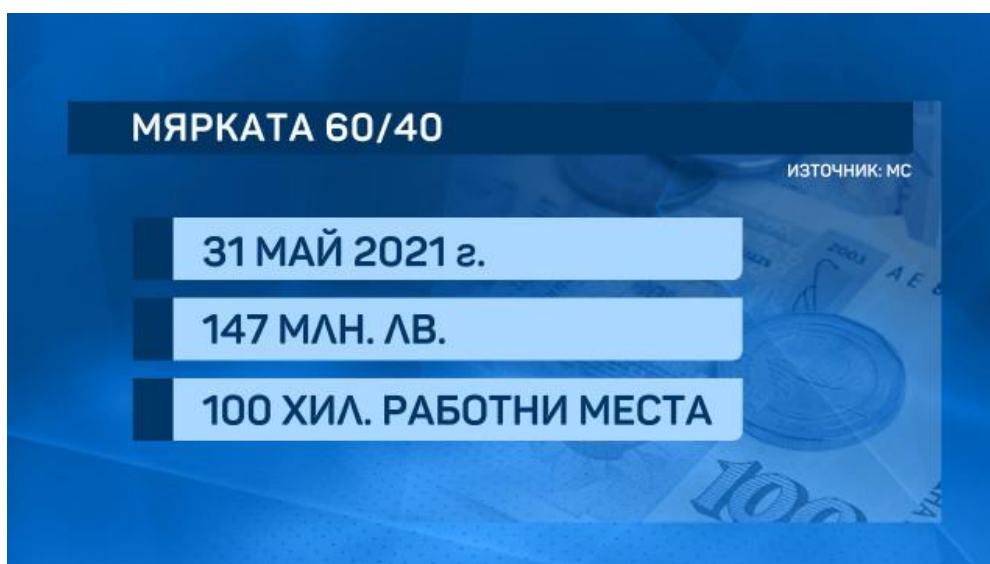
[БТВ](#)

✓ До края на май са осигурени всички средства за помощ на бизнеса

До момента са изплатени 40 милиона лева за близо 50 хиляди души по мярката "Запази ме"

Държавата предвижда мярката "60/40" за запазване на заетостта да се удължи до края на май. Това стана ясно на извънредно онлайн заседание на Националния съвет за тристранно сътрудничество.

За целта са необходими още 147 милиона лева. Очаква се да бъдат запазени около 10 хиляди работни места.

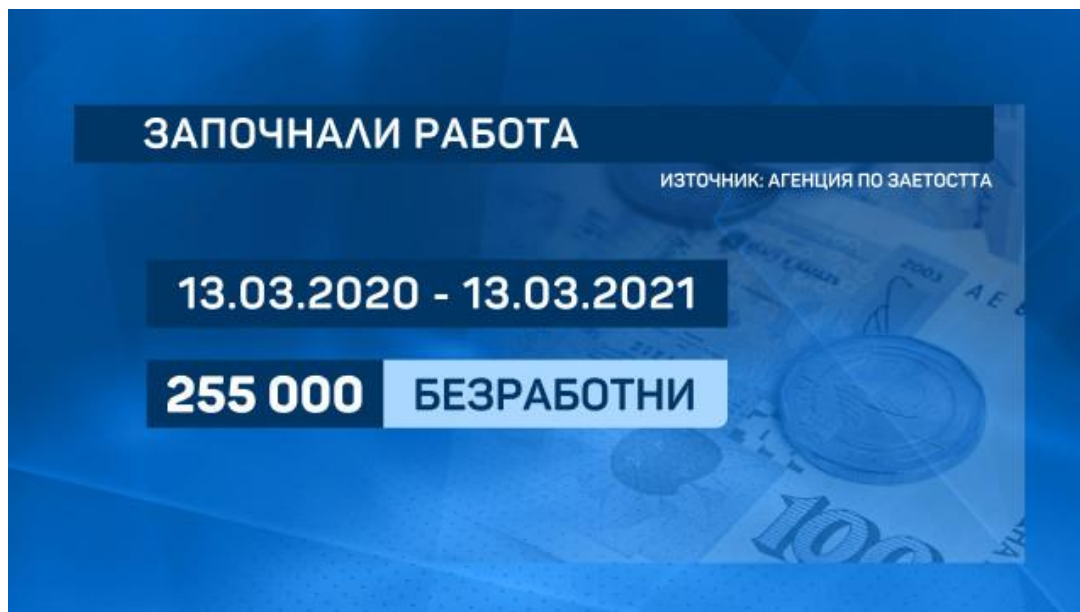
Снимка: bTV

Предвижда се още хората в неплатен отпуск да имат право на компенсация, за не повече от 60 дни за 2020 г. и не повече от 90 дни за 2021 г.

Снимка: bTV

По данни на Агенцията по заетостта, над 255 хил. безработни са започнали работа от началото на епидемичната обстановка.

Снимка: bTV

На този фон много от бизнесите са затворени за пореден път през последната година. Такъв е случаят на фитнеса на Мария Димитрова в Шумен, който е затворен за трети път през последната година.

Сега обаче нареждането идва на местно ниво и не е ясно дали ще се опрат на подкрепа от държавата, въпреки спада в приходите.

"Здравният министър трябва да вземе такова решение, но засега няма такова. Отговорът на областния управител беше: „Съжаляваме, не можем да ви отворим и не можем да ви помогнем“, казва собственичката.

За Мария работят 17 души.

„Съществуваме благодарение на съпруга ни, който работи. Така се прехвърлиха нещата и отговорността, че ние няма да получим никаква помощ“, казва Кремена Василева, служител във фитнеса.

На тристранното онлайн заседание от Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ) не получиха гаранция, че фирмите, затворени на местно ниво, отговарят на условията за получаване на помощ.

"Независимо дали затварянето на обекти и бизнеси е станало на централно, или регионално равнище, предприятията трябва да бъдат компенсирани“, каза Васил Велев, председател на АИКБ.

Според доклад на Тристранната агенция към ЕС Eurofound България е на последно място в Съюза по подкрепа срещу кризата. Броят на заетите у нас е намалял с 5,6 % през второто тримесечие на 2020 г. в сравнение със същия период на 2019 г.

„Локалните ограничения няма да се отразят на изплащането на помощите, а подкрепата към предприятията ще продължи, както досега, като мерките ще зависят от спада в оборота заради кризата“, заявиха от Министерството на икономиката за bTV.

За повече информация вижте [видеото](#).

[АИКБ](#)

✓ АОБР И ВМРО ОБСЪДИХА ИКОНОМИЧЕСКИТЕ СИ ПРИОРИТЕТИ

Асоциацията на организациите на българските работодатели (АОБР) и ВМРО обсъдиха икономическите си приоритети. Двете организации констатираха сходство в голяма част от обсъжданите приоритети, като отличиха три ключови – подобряване на състоянието на човешките ресурси, развиване на капиталовия пазар и насърчаване на инвестициите. Обсъждането на приоритетите е част от поредицата срещи, които представителите на четирите работодателски организации, членове на АОБР, организират с партиите и коалициите, за които социологическите агенции дават шанс за участие в следващия парламент.

Основа на обсъждането бяха приоритетите на АОБР за 2021 г., като работодателските организации поставиха акцент на запазването на съществуващия данъчен модел, намаляването на регулаторната тежест върху бизнеса, промяна на такса битови отпадъци чрез въвеждане на принципа „Замърсителя плаща“, реформите в сектор „Енергетика“, включително либерализиране и интегриране на пазара с европейския и прекратяване на договорите с т.нар. „американски централи“, премахване на административното определяне на минималната работна заплата, както и подобряване на политиките за човешки ресурси, вкл. продължаване на реформите в образованието и подобряване на регулациите за привличане на квалифициране работници от трети страни с приоритет за българската диаспора.

„Смятаме, че в следващия мандат на Народното събрание са напълно постижими три изключително важни за България приоритета – влизане в ОИСР, Евроната и Шенген. За да може бизнеса да плаща заплатите, които политиците в момента обещаваат обаче е необходимо извършването на реформи в три ключови направления. Това са значително подобряване на бизнес средата, подобряване на състоянието на човешките ресурси и насърчаване на инвестициите чрез финансови стимули и подкрепа за иновации, за модернизацията и цифровизацията на индустрията“, заяви Васил Велев, председател на АИКБ и настоящ ротационен председател на АОБР.

От своя страна ВМРО заяви готовност при влизане в парламента да работи за реализиране на ускорен икономически растеж. Сред мерките, които икономическият екип на партията е разработил, са отпадане на данък дивидент и намаляване на данъка на едноличните търговци; увеличаване на прага за регистрация по ДДС на 150 000 лв.; финансова децентрализация на общините; актуализация на Кодекса на труда, която да го направи по-гъвкав; замразяване на минималните и максималните осигурителни прагове и създаване на интернет портал, чрез който бизнеса да подава сигнали за нивото на регулаторната тежест.

„В изключително голяма част от обсъдените приоритети и мерки имаме пълно сходство и това ми дава основания да смятам, че икономическата ни програма е работеща и ще получи подкрепа на работодателите. Демографията и човешките ресурси е тема, която за ВМРО е ключова и ще работим за връщането на българите обратно в страната. Считаме, че трябва да се реализират сериозни реформи в средното професионално и висшето образование, така че да отговаря на нуждите на икономиката. За нас е важно да имаме добър диалог с хората, които създават работни места, плащат заплати и данъци“, допълни кандидатът за народен представител и заместник-председател на ВМРО Ангел Джамбазки.

На срещата бяха коментирани още възможностите за подкрепа на бизнеса, които дава Плана за възстановяване и устойчивост, развитие на капиталовия пазар, възможностите важни стратегически проекти на държавата да се финансират чрез набиране на капитал през БФБ, улесняването на достъпа до участие в обществени поръчки и други.

Банкеръ

✓ Работодателите и ВМРО обсъдиха икономическите си приоритети

Асоциацията на организациите на българските работодатели (АОБР) и ВМРО обсъдиха икономическите си приоритети. Двете организации констатираха сходство в голяма част от обсъжданите приоритети, като отличиха три ключови – подобряване на състоянието на човешките ресурси, развиване на капиталовия пазар и насърчаване на инвестициите. Обсъждането на приоритетите е част от поредицата срещи, които представителите на четирите работодателски организации, членове на АОБР, организират с партиите и коалициите, за които социологическите агенции дават шанс за участие в следващия парламент.

Основа на обсъждането бяха приоритетите на АОБР за 2021 г., като работодателските организации поставиха акцент на запазването на съществуващия данъчен модел, намаляването на регулаторната тежест върху бизнеса, промяна на такса битови отпадъци чрез въвеждане на принципа „Замърсителя плаща“, реформите в сектор „Енергетика“, включително либерализиране и интегриране на пазара с европейския и прекратяване на договорите с т.нар. „американски централи“, премахване на административното определяне на минималната работна заплата, както и подобряване на политиките за човешки ресурси, вкл. продължаване на реформите в образованието и подобряване на регулациите за привличане на квалифицирани работници от трети страни с приоритет за българската диаспора.

„Смятаме, че в следващия мандат на Народното събрание са напълно постижими три изключително важни за България приоритета – влизане в ОИСР, Евроната и Шенген. За да може бизнеса да плаща заплатите, които политиците в момента обещаваат обаче е необходимо извършването на реформи в три ключови направления. Това са значително подобряване на бизнес средата, подобряване на състоянието на човешките ресурси и насърчаване на инвестициите чрез финансови стимули и подкрепа за иновации, за модернизацията и цифровизацията на индустрията“, заяви Васил Велев, председател на АИКБ и настоящ ротационен председател на АОБР.

От своя страна ВМРО заяви готовност при влизане в парламента да работи за реализиране на ускорен икономически растеж. Сред мерките, които икономическият екип на партията е разработил, са отпадане на данък дивидент и намаляване на данъка на едноличните търговци; увеличаване на прага за регистрация по ДДС на 150 000 лв.; финансова децентрализация на общините; актуализация на Кодекса на труда, която да го направи по-гъвкав; замразяване на минималните и максималните осигурителни прагове и създаване на интернет портал, чрез който бизнеса да подава сигнали за нивото на регулаторната тежест.

„В изключително голяма част от обсъдените приоритети и мерки имаме пълно сходство и това ми дава основания да смятам, че икономическата ни програма е работеща и ще получи подкрепа на работодателите. Демографията и човешките ресурси е тема, която за ВМРО е ключова и ще работим за връщането на българите обратно в страната. Считаме, че трябва да се реализират сериозни реформи в средното професионално и висшето образование, така че да отговаря на нуждите на икономиката. За нас е важно да имаме добър диалог с хората, които създават работни места, плащат заплати и данъци“, допълни кандидатът за народен представител и заместник-председател на ВМРО Ангел Джамбазки.

На срещата бяха коментирани още възможностите за подкрепа на бизнеса, които дава Плана за възстановяване и устойчивост, развитие на капиталовия пазар, възможностите важни стратегически проекти на държавата да се финансират чрез набиране на капитал през БФБ, улесняването на достъпа до участие в обществени поръчки и други.

[Plovdiv 24](#)

✓ Националният съвет за тристранно сътрудничество проведе извънредно онлайн заседание

Националният съвет за тристранно сътрудничество (НСТС) проведе извънредно онлайн заседание, свикано от заместник министър-председателя по икономическата и демографската политика и министър на туризма [Марияна Николова](#). В точка първа от дневния ред на заседанието на НСТС правителството и социалните партньори обсъдиха проект на Постановление за изменение и допълнение на Постановление № 151 на Министерския съвет от 2020 г.

Промените предвиждат срокът на действие на мярката за запазване на заетостта да се удължи до 31 май 2021 г.

Средства ще продължат да се изплащат за работници и служители, които през периода от 13 март до 31 декември 2020 г. са работили на непълно работно време, ползвали са отпуск на основание чл. 173а от Кодекса на труда или работата им е била преустановена поради въведени временни ограничения на дейността. Работниците и служителите следва да са били в трудово правоотношение с работодателя преди 1 октомври 2020 г.

И през допълнителния период на прилагане на мярката размерът на подкрепата от държавата ще е в размер на 60 на сто от осигурителния доход и от дължимите от работодателя осигурителни вноски за месец октомври 2020 г. Допълнителният финансов ресурс за удължаване на мярката е в размер на 147 млн. лева, с които се очаква да бъдат запазени около 100 хиляди работни места.

След промяната на Постановлението за изплащане на средства ще могат да кандидатстват работодатели, доказали спад на приходите от продажби през месеца, предхождащ месеца на кандидатстване, с не по-малко от 20 на сто спрямо усреднените приходи за 2019 г.

До 15 април 2021 г. работодателите ще могат да подават заявления за изплащане на средства за периода от 1 януари до 31 март 2021 г. Заявленията ще се разглеждат и финансират по досегашния ред.

Социалните партньори не постигнаха единодушна подкрепа по проекта на Постановление.

В точка втора от дневния ред на заседанието на НСТС правителството и социалните партньори обсъдиха проект на Постановление за изменение и допълнение на Постановление № 325 на Министерския съвет от 2020 г. за определяне на условията и реда за изплащане на компенсации на работници и служители, осигурени в икономически дейности, за които са наложени от държавен орган временни ограничения за осъществяването им в периода на обявено извънредно положение или обявена извънредна епидемична обстановка.

С предложените промени се предвижда лицата да имат право на компенсация за не повече от 60 дни за 2020 г. и не повече от 90 дни за 2021 г., в които са ползвали неплатен отпуск във връзка с наложени ограничения за осъществяване на дейността, за която са наети, с акт на държавен орган.

Увеличава се срокът за допустимост, който вече ще бъде не по-късно от 30 юни 2021 г. Допълнителният финансов ресурс за обезпечаване на мярката е в размер на 24,6 млн. лева и се очаква да достигне до 33 хиляди заети лица. Финансовите средства, необходими по мярката са осигурени от Оперативна програма "Развитие на човешките ресурси" чрез финансовия механизъм REACT-EU. Запазват се условията и редът за кандидатстване и получаване на финансовата подкрепа.

Социалните партньори не постигнаха единодушие по проекта на Постановление.

В точка трета от дневния ред НСТС проведе избор на ротационни заместник-председатели, съгласно чл. 3а, ал. 4 от КТ. За заместник-председател на НСТС от организациите на работниците и служителите беше избран г-н Димитър Манолов – президент на КТ "Подкрепа". От квотата на работодателските организации за заместник-председател на НСТС беше избран г-н Васил Велев – председател на Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ). В точка разни НСТС даде позиция по отношение на РМС № 429 на Министерския съвет от 2020 г. за определяне на условията и реда за изплащане на компенсации на самоосигуряващи се лица и работодатели, с цел запазване на заетостта на работниците и служителите в предприятията, директно засегнати от извънредното положение, обявено с решение на Народното събрание от 13 март 2020 г.

[News.bg](#)

✓ Членството в ОИСР, Еврозоната и Шенген - национални постижими приоритети

Национални постижими приоритети са членството в ОИСР, Еврозоната и в Шенген. Това заяви председателят на АИКБ Васил Велев, който представи изводите от срещата от името на АОБР.

За да се постигне ръстът на доходите и жизнения стандарт, са необходими реформи в подобряване решително на бизнес средата, което включва запазване на данъчния модел, да се намалят административните тежести, да се запази

пенсионният модел, в енергетиката да има конкурентна цени. В енергетиката да се изградят нови мощности само на пазарен принцип, настоя още Васил Велев.

Образованието трябва да е насочено към нуждите на бизнеса. Трябва да се създадат условия за връщане на сънародниците ни зад граница да живеят и работят в България. Ще очакваме подкрепа за модернизация на българската индустрия и икономика, обясни Васил Велев.

Работодателите са категорични, че трябва да има диалог между бизнесът и политиките.

Dnes.bg

✓ Мярката 60/40 до края на май, ще запази 100 хил. работни места

Действието на мярката за запазване на заетостта, известна като 60/40, да се удължи до 31 май 2021 г., обсъдиха социалните партньори на извънредно онлайн заседание.

Средства ще продължат да се изплащат за работници и служители, които през периода от 13 март до 31 декември 2020 г. са работили на непълно работно време, ползвали са отпуск на основание чл. 173а от Кодекса на труда или работата им е била преустановена поради въведени временни ограничения на дейността. Работниците и служителите следва да са били в трудово правоотношение с работодателя преди 1 октомври 2020 г.

И през допълнителния период на прилагане на мярката размерът на подкрепата от държавата ще е в размер на 60 на сто от осигурителния доход и от дължимите от работодателя осигурителни вноски за месец октомври 2020 г. Допълнителният финансов ресурс за удължаване на мярка е в размер на 147 млн. лева, с които се очаква да бъдат запазени около 100 хиляди работни места, съобщиха от правителствената пресслужба.

След промяната на Постановлението за изплащане на средства ще могат да кандидатстват работодатели, доказали спад на приходите от продажби през месеца, предлагащ месеца на кандидатстване, с не по-малко от 20 на сто спрямо усреднените приходи за 2019 г.

До 15 април 2021 г. работодателите ще могат да подават заявления за изплащане на средства за периода от 1 януари до 31 март 2021 г. Заявленията ще се разглеждат и финансират по досегашния ред.

Социалните партньори не са постигнали единодушна подкрепа по проекта на Постановление.

Правителството и социалните партньори са обсъдили и промени в реда за изплащане на компенсации на работници и служители, осигурени в икономически дейности, за които са наложени от държавен орган временни ограничения за осъществяването им в периода на обявено извънредно положение или обявена извънредна епидемична обстановка. С тях се предвижда лицата да имат право на компенсация за не повече от 60 дни за 2020 г. и не повече от 90 дни за 2021 г., в които са ползвали неплатен отпуск във връзка с наложени ограничения за осъществяване на дейността, за която са наети, с акт на държавен орган.

Увеличава се срокът за допустимост, който вече ще бъде не по-късно от 30 юни 2021 г. Допълнителният финансов ресурс за обезпечаване на мярката е в размер на 24,6 млн. лева и се очаква да достигне до 33 хиляди заети лица. Финансовите средства, необходими по мярката са осигурени от Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“ чрез финансовия механизъм REACT-EU. Запазват се условията и редът за кандидатстване и получаване на финансовата подкрепа.

Социалните партньори не са постигнали единодушие по проекта на Постановление.

НСТС е провел и избор на ротационни зам.-председатели - от организациите на работниците и служителите е избран Димитър Манолов - президент на КТ "Подкрепа", а от квотата на работодателските организации Васил Велев, председател на Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ).

BG-Предприемач

✓ Бизнесът и "Воля и НФСБ" имат сходство на приоритетите

Поредната от поредица срещи на АОБР, с партиите и коалициите, за които социологическите агенции дават шанс за участие в следващия парламент, констатира пълно сходство на приоритетите.

До момента са проведени срещи с представителите на БСП, ДПС, Коалиция „Исправи се! Мутри въвн!“ и Патриотична коалиция „Воля и НФСБ“.

Работодателските организации (АОБР) поставиха акцент на запазването на съществуващия данъчен модел, намаляването на регулаторната тежест върху бизнеса, промяна на такса битови отпадъци чрез въвеждане на принципа „Замърсителя плаща“, реформите в сектор „Енергетика“, включително либерализиране на пазара и прекратяване на договорите с т.нар. „американски централи“, премахване на административното определяне на минималната работна заплата, както и подобряване на политиките за човешки ресурси, вкл. продължаване на реформите в образованието и подобряване на регулациите за привличане на квалифициране работници от трети страни.

„Целта на срещите с политическите формации е да ги запознаем с действията и мерките, които според нас, следващият парламент и правителство е добре да включат в програмата си, за да може страната ни да реализира ускорен икономически растеж, заяви Васил Велев, председател на АИКБ и настоящ ротационен председател на АОБР и допълни „ че през последните четири години сме имали подкрепата на г-н Валери Симеонов и г-н Марешки и разчитаме, че като представители на българския бизнес при влизане на формацията им в следващото Народно събрание ще продължим с успешното си сътрудничество“.

Важни обществено-икономически и политически теми

Investor.bg

✓ COVID ефект - безработните нарастват с една пета за година

През 2020 г. броят на заетите в България се свива до 3,1 милиона души

Коронавирусната пандемия е оказала силен негативен ефект върху трудовия пазар в България през 2020 година. Блокадите, ограничителните мерки и затворените бизнеси в годината, белязана от пандемията, са довели до свиване на заетостта на фона на растяща безработица в страната. Това се вижда от наблюдението на Националния статистически институт (НСИ) на работната сила през миналата година.

Безработните лица са нараснали до 168 хил., от които 96 хил. са мъже и 72 хил. - жени. В сравнение с 2019 г. броят на безработните лица се увеличава с 18,1%, показват данните. За сравнение, година по-рано, безработните лица са малко над 142 хил., а броят на безработните лица намалява със 17,6% спрямо предходната година.

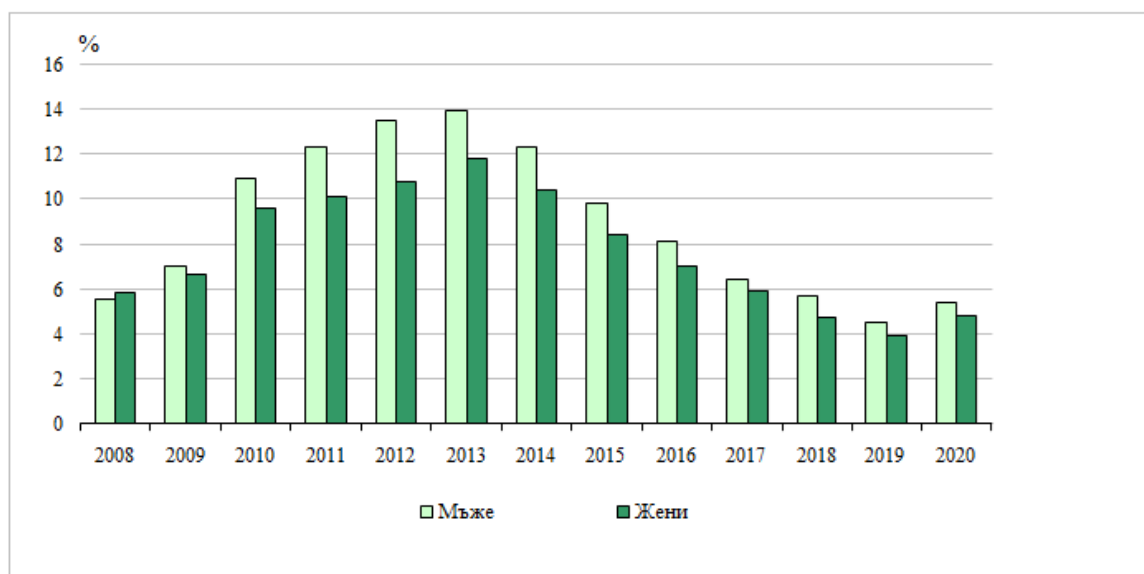
През пандемичната 2020 г. коефициентът на безработица се увеличава с 0,9 пр. пункта в сравнение с 2019 г. и достига 5,1% - съответно 5,4% за мъжете и 4,8% за жените.

Безработицата е нараснала и при младежите (15 - 29 навършени години) през миналата година, като коефициентът при тях е 8,8%, или с 1,9 процентни пункта повече на годишна база.

Броят на безработните лица, за които продължителността на безработицата е по-малка от една година, се увеличава с 30 хил., или с 50% в сравнение с предшестващата година, достигайки почти 93 хиляди души.

При броя на продължително безработните лица (от една или повече години) се отчита намаление с 5 хил. до 76 хиляди души. Относителният дял на продължително безработните лица от всички безработни е 45%, а коефициентът на продължителна безработица е 2,3%, сочат данните на НСИ.

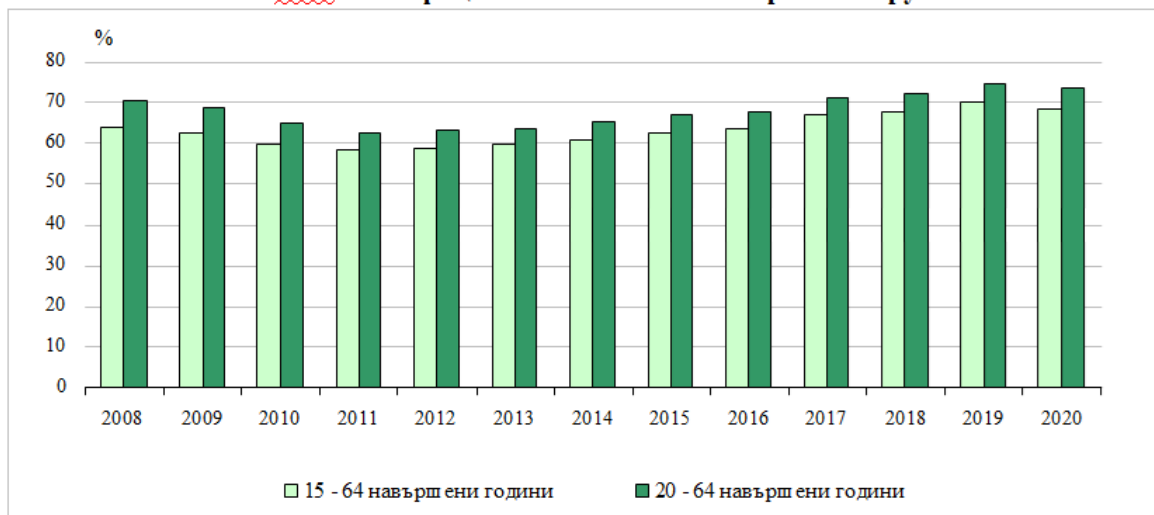
Фиг. 2. Коефициенти на безработица по пол

През 2020 г. общият брой на заетите в България е малко над 3,1 милиона души, или 52% от населението на 15 и повече навършени години. За сравнение, година по-рано, общият брой на заетите лица е над 3,2 милиона, или 54% от населението на 15 и повече навършени години.

Коефициентът на заетост (20 - 64 години) е 73%, или с 1,6 процентни пункта по-нисък в сравнение с 2019 година. При мъжете коефициентът на заетост за тази възрастова група се понижава с 1,5 процентни пункта, а при жените - с 1,8 процентни пункта.

Коефициентът на заетост (55 - 64 години) е 64,2%, като за една година намалява с 0,2 процентни пункта.

Фиг. 1. Коефициенти на заетост по възрастови групи

Икономически активните лица (15 - 64 навършени години) са почти 3,2 милиона, или 72% от населението на същата възраст.

През 2020 г. икономически неактивните лица (15 - 64 години) са 1,2 милиона, а коефициентът на икономическа неактивност е 27,8%. Броят на обезкуражените лица в същата група е 61,7 хил., или 5% от всички икономически неактивни лица в тази възраст.

Относителният дял на лицата с висше образование от населението на възраст 30 - 34 навършени години е 33,3%, или с 0,8 пр. пункта по-висок в сравнение с 2019 година.

Покачва се и дялът на незаетите и неучастващи в образование и обучение от населението на възраст 15 - 29 навършени години е 18,1% (при 16,7% през 2019 година).

Дялът на рано напусналите образование и обучение от населението на възраст 18 - 24 навършени години е 12,8% (при 13,9% през 2019 година).

✓ Държавата предлага нов дълг от 300 млн. лева на 22 март

На четвъртия за тази година аукцион ще се търгуват ДЦК от петгодишна емисия при фиксиран годишен лихвен процент 0,00%

На 22 март 2021 г. Българска народна банка ще проведе аукцион за продажба на лихвоносни съкровищни облигации със срочност пет години (1 826 дневни) от отворен тип с фиксиран лихвен процент от емисия с падеж 24 февруари. Номиналната стойност на предложеното количество е 300 млн. лева при фиксиран годишен лихвен процент 0,00%. За дата на плащане е определен 24 март, съобщиха от пресцентъра на централната банка.

Номинална стойност на предложеното количество (в хил. лв.)	300 000
Лихвен процент	0.00 % годишен лихвен процент
Дата на плащане	24.03.2021 г.
Брой на дните от датата на емисията (24 февруари 2021 г.) до датата на отваряне/плащане (23 март 2021 г. вкл.), за които се изчислява натрупаната лихва	28

По решение на Министерството на финансите първичните дилъри могат да участват в аукциона и с несъстезателни поръчки от свое име, но за сметка на свои клиенти, които не са банки или инвестиционни посредници, включително и такива, установени в друга държава членка или в трета страна.

Съотношението на ДЦК, предлагани със състезателни и несъстезателни поръчки, е 50 към 50 от общото предложено количество.

Министерството на финансите си запазва правото да отхвърля всички, респективно да одобрява определени поръчки, както и да одобрява количество, различно от предварително обявеното.

Това ще бъде четвъртият аукцион от началото на годината, като при първите два най-голяма активност имаше от страна на банките. При петгодишните облигации, предложени в края на февруари, беше постигната отрицателна доходност.

Investor.bg припомня, че на проведения на 8 март търг, който беше трети за тази година, държавата предложи за продажба 10,5-годишни държавни ценни книжа (ДЦК) в обем от 200 млн. лева с падеж 17 август 2031 г.

Министерството на финансите не одобри заявените поръчки, подадени на аукциона. Причината е, че според ведомството не е постигната оптимална възможна цена за финансиране, като се има предвид състоянието на бюджета и наличният фискален резерв.

Според последните данни дългът на подсектор „Централно управление“ към края на януари 2021 г. възлиза на 28,955 млрд. лева. Съотношението на дълга към brutния вътрешен продукт (БВП) е 23,2%. Размерът на фискалния резерв е 9,7 млрд. лева.

От началото на 2021 г. държавата е емитирала на вътрешните пазари нов дълг в размер на 500 млн. лева. Заложеният в държавния бюджет таван на дълга за годината е 4,5 млрд. лева и до края на 2021 г. на разположение остават 4 милиарда.

В периода 15-22 февруари финансовото министерство пушна две дългови емисии. Едната е нова емисия 5-годишни ДЦК за 200 млн. лева при среднопретеглена годишна доходност в размер на -0,17 % и при 0,00% фиксиран годишен лихвен процент. Другата е 10,5-годишна емисия при доходност от 0,14%.

През 2020 г. на вътрешния пазар бяха пласирани ДЦК с обща номинална стойност от 1,2 млрд. лева.

[БНТ](#)

✓ Президентът удостои с почетен знак проф. Жени Захариева

Държавният глава връчи почетния знак на президентската институция на професор Евгения Захариева за заслуги към българското музикално изкуство.

Професор Захариева е изтъкнат пианист, свирила по целия свят. Била е солист в оркестри в Хага, Москва, Амстердам, Берлин.

Преподавател е в Националната музикална академия. Удостоена е с множество международни награди.

"Безспорният ѝ талант е неизменно аплодиран от многобройна публика на петте континента. Имах шанса лично да изживея емоцията и да изпитам национална гордост по време на нейния вълнуващ концерт през 2019 г. в далечна и приятелска Япония. Музикалните критици единодушно застават зад тази висока оценка на публиката", заяви президентът Румен Радев.

"Винаги съм се гордеела, че принадлежа на държавата на духа, както е казал великият хуманист Дмитрий Сергеевич Лихачов за България и винаги съм вярвала, че нашето изкуство създава онай духовна атмосфера, която поражда нов светоглед, нови ценности, за да може да построим така желаното от всички нас едно по-справедливо общество", каза проф. Захариева.

✓ Тристранният съвет обсъди удължаването на мерките "60 на 40" и "Запази ме"

Националният съвет за тристранно сътрудничество на извънредно заседание онлайн обсъди проект на правителствено постановление за удължаване на мярката "60 на 40" за запазване на заетостта до 31 май 2021 г.

Удължаването на мярката е с аргумент, че е важно да се подкрепи бизнесът да продължи и след края на март чрез изплащане на средства на работодатели от засегнатите сектори, за да запазят заетостта на своите работници.

Социалните партньори обсъдиха и удължаване на мярката "Запази ме" за работещи в неплатен отпуск от затворени заради пандемията обекти до 30 юни. С промените по мярката "Запази ме" хората ще имат право на компенсация за не повече от 60 дни в рамките на 2020 година и не повече от 90 дни в рамките на 2021 година, в които са ползвали неплатен отпуск във връзка с наложени ограничения.

Очаква се в сряда промените и в двете мерки да влязат за одобрение от Министерския съвет.

✓ Росица Матева, ЦИК: Предложихме да се използват училищни камери за наблюдение на изборния процес

Добре е да има видеонаблюдение не само заради прозрачността на изборния процес, но и заради пандемията, за да могат да бъдат осигурени правата на всички, които имат право да гласуват. Това обясни в "Денят започва" по БНТ Росица Матева, председател на Обществения съвет към ЦИК.

Нашето предложение беше ЦИК така да организира процеса, че да бъдат използвани камерите от училищата и да се организира самото наблюдение на големи екрани, допълни Матева.

Относно одитът на машините за гласуване тя заяви, че има притеснения, тъй като Общественият съвет още не е получил разрешение да наблюдава този процес.

Ние имаме право да присъстваме като наблюдатели на всеки етап от този процес. При машините се проверява съответствието на типа машина с изискването на Изборния кодекс, обясни Матева.

Машините по никакъв начин не трябва да бъдат свързани с интернет, да има електромагнитно въздействие върху тях и софтуерът им да отговоря на изискванията, каза още председателят на Обществения съвет към ЦИК.

Над 460 секции са разкрити за българите в чужбина. Те имат малко привилегия, защото могат да гласуват във всяка една открита секция. Ще важат правила за всяка една отделна държава, уточни Росица Матева.

Човек, който е карантинен в деня на изборите, няма да може да гласува, обясни Матева.

Вижте повече подробности във [видеото](#).

✓ Варненските туроператори одобряват мерките за новия сезон

Министерството на туризма оповести единни правила за безопасност в туристическите обекти, които ще са в сила през това лято.

Целта на мерките е страната ни да бъде призната за сигурна дестинация, която гарантира безопасността на туризма.

Тази новина е очаквана от нас, мерките са съобразени с препоръките на СЗО, заяви в сутрешния блок на БНТ "Денят започва" Елин Димитров, председател на Варненската туристическа камара.

Той обясни, че 1 май е добра дата за начало на сезона, а мерките ще са два вида - вътрешни и външни, и надграждат тези от миналата година.

По думите на Димитров, има добра комуникация с министерство на туризма относно уточняването на детайли от мерките.

✓ **Тръгна фериботът Силистра - Кълараш**

След повече от 10-годишно прекъсване фериботната линия Силистра - Кълараш в Румъния е възстановена и работи. 7-километровият маршрут между двата града се обслужва от румънски оператор. С пускането на съоръжението се очаква да се реши проблемът на силистренци с преминаването на тежкотоварните камиони през града. Превозвачите обаче недоволстват, защото курсът им излиза двойно.

Очаква се пристанището да реши проблема със задръстванията и тежкия трафик, който преминаваше през три силистренски квартала на тежкотоварни камиони.

Хората многократно протестираха, блокираха улици и кръстовища с идеята да престане това рушене на пътя, замърсяване и създаване на предпоставки за ПТП.

"Вчера бяха осъществени 9 курса, тук само на нашия терминал. Бяха превозени около 87 тежкотоварни автомобили. Надяваме се това да продължи и в следващите дни", каза инж. Мариян Господинов от Държавно предприятие "Пристанища инфраструктура - Варна".

✓ **Започва проект за равен достъп до виртуалните класни стаи**

Новата вълна от коронавирус в много райони на страната върна учениците от 5-и до 12-и клас към дистанционно обучение.

Министерството на образованието и науката започна изпълнението на проект, който има за цел да се противодейства на риска от отпадане на ученици от образователния процес, в ситуацията на обучение в електронна среда.

Проектът е с бюджет над 109 млн. лева и ще продължи 35 месеца. Той се реализира по Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“.

В проекта „Равен достъп до училищно образование в условията на кризи“ могат да участват всички държавни и общински училища.

Целта е осигуряване на равен достъп за ученици от всички образователни етапи до виртуална класна стая, дигитална грамотност и качествено обучение в условията на продължителна епидемия и необходимост от обучение в електронна среда.

С помощта на планирани обучения педагогическите специалисти ще придобиват цифрови умения и ще усвояват нови и иновативни методи за преподаване.

Предвижда се и подпомагане на образователни медиатори, както и на родители на ученици за усвояване на умения за работа с дигитални устройства и електронни образователни платформи, което на свой ред ще подпомогне учениците в пълноценното им участие в обучението.

В рамките на проекта ще бъдат закупвани и технически средства за ученици и учители.

Очаква се в проекта да бъдат включени 478 000 ученици, учители, медиатори и родители.

✓ **Македонският външен министър: Без съгласието на България не може да има преговори с ЕС**

Политиката по разширяването на Европейския съюз се определя при пълен консенсус. Ако няма съгласие на всички 27 страни членки тогава не може да започне самият процес.

Докато България не даде съгласие на предприсъединителната рамка и провеждането на първата междуправителствена конференция, това означава, че няма консенсус и самият процес не може да започне. Това каза македонският министър на външните работи Буяр Османи.

"Предполагам, че в този контекст е поставен и въпросът с България, а не като условие на ЕС, тъй като 26 държави членки подкрепиха текста на преговорната рамка през последните месеци и началото на преговорите през декември, а единствено против беше Република България", каза Османи.

По думите му засега няма нищо ново по отношение на разговорите с България.

"Нашият фокус в момента е работата по договора с България, за който имаме някои различия, но политиката в София е фокусирана върху техните вътрешни проблеми и изборите, които ще се проведат скоро", заяви външният министър.

Този период според него трябва да се използва за това Комисията по исторически и образователни въпроси да приеме годишния доклад за работата си и този документ, заедно с плана за действие, който е почти съгласуван, са предпоставки за провеждането на заседание.

"В момента, в който имаме годишния доклад на Комисията, плана за действие и фокуса на българската политика върху тези въпроси, мисля, че можем да определим дата за Комисията. Това няма да реши нещата, по които имаме различия, но все пак ще създаде по-високо ниво на доверие, за да продължим с общите теми", допълни Османи.

Еврокомисарят по разширяването Оливер Вархели заяви преди три дни на форум в Тирана, че страната е предприела стабилна стъпка в изпълнението на реформите на ЕС, особено по отношение на основните условия, но че е "важно бързо да се намери взаимно приемливо решение на двустранните въпроси между Северна Македония и България."

✓ Борисов ще участва в работна среща със свои европейски колеги във Виена

Премиерът Бойко Борисов ще участва днес в работна среща с австрийския канцлер Себастиан Курц и премиерите на Чехия - Андрей Бабиш, на Латвия - Артурс Кришянис Каринш, на Словения - Янез Янша и на Хърватия – Андрей Пленкович, съобщи правителствената пресслужба.

Във шестимата лидери ще обсъдят своята позиция, в която призовават за дискусия на европейско ниво относно доставките на ваксини срещу Covid-19 и за справедливото им разпределение въз основа на процента на населението на всяка страна членка на ЕС.

След края на срещата е предвидена пресконференция.

Борисов ще има и двустранна среща с домакина Себастиан Курц.

✓ Министър Сачева актуализира заповедта за компенсации при неплатен отпуск по проекта "Запази ме"

Министърът на труда и социалната политика Деница Сачева актуализира заповедта за временно ограничените икономическите дейности, чиито работници могат да получат компенсация по проект "Запази ме" от държавата заради това, че са в неплатен отпуск.

Новият вариант на документа включва и временно затворените бизнеси в областите Благоевград, Бургас, Добрич, Кюстендил, Пазарджик, Плевен, Русе, Силистра, Сливен, Смолян, София-град, Хасково, Шумен и Ямбол, чиито служители могат да получат финансова подкрепа в размер на 75% от осигурителния им доход.

Съгласно заповедта на национално ниво до 28 февруари компенсации ще могат да получат наетите в питейни заведения (с изключение на дискотеки и барове), езикови и образователни центрове, други обучителни центрове и школи за професионално обучение, както и служители в икономическите дейности ресторантьорство, организирани на конгреси и търговски изложения, игрални зали и казина.

До 31 март компенсации ще могат да получат работещите във фирми за провеждане на групови туристически пътувания с организиран транспорт в чужбина, компании за туристическа агентска и операторска дейност, дискотеки, барове и други нощни заведения.

Служители на детски образователни и спортни центрове и клубове, които предоставят организирани занимания за деца, както и заетите в сферата на изпълнителското изкуство (с изключение на театрите) и свързаните с него спомагателни дейности, могат да получат компенсации до 30 април.

✓ От днес са достъпни попълнените данъчни декларации

От днес са достъпни предварително попълнените данъчни декларации за облагане доходите на физическите лица за миналата година, съобщиха от приходната агенция.

За първи път ще бъдат включени още данни за получени суми от наложени платежи и информация за продажба на моторни превозни средства, които са били собственост на декларатора по-малко от 12 месеца.

За първи път от тази година НАП въвежда автоматично попълване на данните от наложен платеж. Ако той е с цел регулярна търговия, подлежи на данъчно облагане. Данъкоплатецът сам решава в коя категория попада.

Въпреки че данъчните декларации са предварително попълнени, отговорността за данните се носи от декларатора, който има право на корекции в тях.

Това важи не само за интернет търговията, но и за всички попълнени данни.

В предварително попълнените данъчни декларации се включват данните за доходи от трудов договор, хонорари и граждански договори, доходи от наем при отдаване на имот за юридически лица и за земеделски субсидии.

✓ Росен Бъчваров: Над 90% от гражданите одобряват предварително попълнените данъчни декларации

Над 75% от декларациите съдържат само две приложения – за доходи от трудов договор и хонорари

Интервю на Силвия Великова с Росен Бъчваров

От днес [предварително попълнените данъчни декларации](#) са достъпни на електронния портал на Националната агенция за приходите.

Над 75% от декларациите съдържат само две приложения – трудов доход и хонорари, които вече са предварително попълнени, така че могат да бъдат прегледани и потвърдени, поясни пред БНР говорителят на НАП Росен Бъчваров. По думите му „повечето хора няма да имат затруднения да прегледат и потвърдят тези данни“.

При новия момент в тазгодишните декларации, касаещ продажбите в интернет, трябва да се направи преценка дали става дума за търговия или за продажба на лични вещи. Критерият – ако човек види данни за наложен платеж, трябва да прецени дали е продал лични вещи – мобилен телефон, телевизор, фотоапарат или колело например.

„Тогави тези данни могат да бъдат премахнати с натискането на един бутон. Трием ги, когато продаваме личните си вещи. Ако обаче търгуваме, се занимаваме с това системно, по занятие, с цел купуваме, за да препродаваме, тогава отнасяме тези данни в съответното приложение на данъчната декларация и плащаме данък.“

Друг нов момент в данъчната кампания тази година са данните за продажби на автомобили, които са били собственост на декларатора по-малко от година. НАП разполага с такава информация от Пътната полиция, затова и данните са налични в декларациите. Важно уточнение тук е, че данък се дължи в случаите, когато продажна цена е по-голяма от закупната.

Всяка предварително попълнена информация в данъчните декларации може да бъде коригирана – да бъде изтрита, да се допълва, уточни Росен Бъчваров.

Мнозинството от анкетираните граждани – над 90%, одобряват предварително попълнените данъчни декларации, допълни говорителят на НАП. Миналата година над 90 на сто от декларациите на физическите лица са били подадени по интернет.

Издаването на ПИК за електронен достъп до услугите на приходната агенция е безплатно, припомни Бъчваров.

Относно подкрепата на бизнеса с оборотен капитал като антикризисна мярка, която бе възложена за изпълнение на агенцията, Росен Бъчваров посочи, че това е непривична роля на НАП, но в момента „нещата се движат доста интензивно“. Към момента отказите се движат в диапазона между 7 и 8%.

Цялото интервю слушайте в [звукския файл](#).

✓ **Стоян Панчев: Регулярно субсидиране на бизнеса от държавата не бива да се случва**

*Здравната и икономическата криза ще катализират промени, за които се говори отдавна, смята икономистът
Интервю на Силвия Великова със Стоян Панчев*

„Приучването на бизнеса към константно, регулярно субсидиране от държавата е проблем и не бива да се случва.“ Тази позиция изрази пред БНР Стоян Панчев, икономист в Експертния клуб за икономика и политика (ЕКИП). Той коментира предложението да има програма за перманентна помощ на бизнеса в случаи на следващи кризи като настоящата с Covid-19. Панчев е скептично настроен относно прекомерното удължаване на някои от антикризисните мерки в подкрепа на бизнеса.

Според икономиста през изминалата година е имало странно разпределение на средствата от гледна точка на икономическа ефективност – той даде пример с увеличението на пенсиите и посочи, че подобна е ситуацията при служителите на МВР, защото и двете групи граждани не са били директно засегнати от кризата, а доходите им не са били пряко застрашени.

Относно мярката 60/40 Стоян Панчев отбеляза, че продължаването ѝ оставя все повече въпросителни. Повечето ѝ получатели са работници от индустрията, която вече не е в първоначалния си шок от миналата година, изтъкна той. Реално тези помощи трябва да са фокусирани върху секторите, които остават засегнати от затварянията, допълни Стоян Панчев.

Кризата премахна теми табу за данъчната система, смята Панчев. „Така че за мен е напълно възможно да видим промяна в данъчната система.“

Предстоят големи промени в много системи, които са били засегнати от тази криза. Кризата - и икономическата, и здравната, ще бъде катализатор на тези промени, прогнозира Стоян Панчев. По думите му преформатирането на политическия разговор дава възможност за промени, за които се говори отдавна, да се случат реално.

Част от идеите, които са били трудни за реализиране преди Covid-19, сега в променената политическа обстановка ще могат да намерят реализация, обобщава икономистът.

Цялото интервю слушайте в [звукския файл](#).

✓ **ДФЗ: 58 винопроизводители искат финансово подпомагане за кризисно съхранение на вино**

58 винопроизводители са поискали финансово подпомагане за кризисно съхранение на вино, съобщават от Държавния фонд "Земеделие". Заявленията са за общо над 17 милиона лева.

Мярката е извънредна и се прилага с цел преодоляване на смущенията на пазара в лозаро-винарския сектор в делия Европейския съюз (ЕС), породени от пандемията от COVID-19. Тя има за цел да се подпомагат произведени в страната вина, временно оттеглени от пазара, с цел постепенното възвръщане на икономическата жизнеспособност на винарското предприятие-кандидат.

Мярка "Кризисно съхранение на вино" се прилага за втора поредна година. Миналата година тя гарантира 4 ст. на литър за съхранение на непродадено вино. През 2021 година, освен удължения срок на съхранение, ще се увеличи и размерът на финансовата помощ на литър складирано вино, обещават от ДФЗ без да посочва конкретни числа.

Всички подали заявления за подпомагане ще бъдат проверени на място и след одобрение ще получат авансово плащане в размер на 100% от одобрената финансова помощ.

✓ **Светлана Боянова: Има нов модел на прилагане на общата селскостопанска политика**

Интервю на Веселина Миланова със Светлана Боянова

Европа е на финалната права в преговорите за новата Обща селскостопанска политика (ОСП) пред следващия 7-годишен период.

„По седем теми протичат обсъжданията, като първата е едно по-засилено изискване - т.нар. зелени изисквания, свързани с опазване на околната среда от страна на всеки земеделски стопанин, и ако не ги спази, той не може да си получи субсидията на декар, което е нещо ново“. Това коментира „Преди всички“ Светлана Боянова от Института за агростратегии и иновации.

Днес предстои заседание на специалния Комитет по селското стопанство към Съвета на министрите по земеделие, на което делегациите ще обменят първоначалните си коментари по препоръките на Еврокомисията да страните членки за подготовката на стратегическите планове във връзка със „Зелената сделка“ и в частност стратегията „От фермата до трапезата“. Това заседание ще подготви заседанието на Съвета на министрите по земеделие на 22 и 23 март, на което ще се проведе политически дебат по въпросите, по които няма постигнат компромис по време на триалозите - общо 7 тематични блока.

Боянова съобщи, че португалското председателство на ЕС е публикувало в петък документ, в който са показани темите, по които има съгласие и по които още трябва да се търси компромис. Както и че председателството има амбицията през май да се финализират нещата.

Тя припомни, че през 2018 г. Еврокомисията (ЕК) е дала своето виждане как трябва да изглежда ОСП, след това Европейският съвет е решил през юли 2020 г. какви да бъдат парите, Съвета на ЕС реши какви да бъдат парите, а през октомври същата година Съветът на министрите каза какво иска да види в регламента. След това Европарламента (ЕП) прие своята позиция и през ноември започнаха т.нар. триалози. От тогава са проведени 7 такива срещи между трите институции.

След т.нар. зелени изисквания има и „екосхеми“, които са също нещо ново.

„Тези екосхеми надграждат тези задължителни изисквания. По принцип земеделските стопани биха ги прилагали по желание, но ако го правят ще получат допълнителни плащания“, каза Боянова.

Тя подчерта, че има нов модел на прилагане на Общата селскостопанска политика (ОСП).

„Не вече да отговаряме на някакви изисквания, за да се получи субсидията, а накрая, когато я получиш, трябва да има някакви резултати с количествени и качествени измерители“.

По сериозно разминаване между ЕП и Съвета е за т.нар. социална условност.

„ЕП иска така както задължително се спазват екологичните изисквания, земеделският стопанин да прилага цялото законодателство, свързано с трудово-осигурителни отношения и това да бъде предпоставка и условие за получаване на субсидията за площ. ЕП иска това да е задължително, докато Съветът все още няма позиция по въпроса. Тринадесет страни членки, сред които и България, казаха, че това – като опции, които се предлагат от председателството, няма да могат да го прилагат и предлагат по друг начин да се прилага социалната условност“, обясни Боянова.

Тя посочи и друго ключово понятие за българските земеделски стопани – какво ще бъде определението за „Активен фермер“.

Боянова съобщи, че Европарламентът предлага ново определение – „Нов фермер“, който да бъде подкрепен по линия на директните плащания“, което е различно от използваното сега „Млад фермер“.

ЕП предлага и специална схема по директните плащания, допълнителна, която да бъде за засилване на конкурентоспособността, като директно годишно плащане, като от Съвета още няма отговор по тази идея, посочи тя.

Боянова подчерта и, че „много ключова тема е намаляване на плащанията и таван на плащания“.

По тази тема ЕП напълно подкрепя ЕК за деградация - в зависимост от субсидиите да получава намалени плащания и над 100 000 евро да си е изцяло таван, Съветът досега много настойчиво поддържа позицията това нещо да бъде доброволно, страните членки сами да преценяват, да не е задължителен таванът.

И също много ключова разлика – докато ЕК и ЕП предлагат всичките схеми да влизат в изчисляването на това намаляване и таван на плащанията, то съветът предлага това да се ограничи само до основното плащане на площ“, каза Боянова.

Тя посочи, че България още няма окончателна позиция по тавана на плащанията.

Още по темата може да чуете от [звуквия файл](#).

✓ **БВП на Великобритания ще се свие с 4% през първото тримесечие, посочи шефът на АЦБ**

Икономическият растеж в Обединеното кралство ще спадне с 4% през първото тримесечие спрямо същия период на 2020 г. и с цели 12% спрямо първото тримесечие на 2019 г., когато все още не съществуваше коронавирусната пандемия.

Това прогнозира във вторник управителят на Английската централна банка Андрю Бейли.

В интервю за италианския всекидневник Il Sole 24 Ore Андрю Бейли заяви, че банката ще продължи с покупките на държавни облигации (т.нар. "количествени облекчения") и през тази година, но добавената отрицателна доходност по ценните книжа ще се отрази негативно на спестяванията и на инвестициите на компанията.

Инфлацията в Обединеното кралство ще остане под целта от 2 на сто, но първоначално ще скочи рязко в краткосрочен план поради мерки за обществена подкрепа, прогнозира той.

✓ **Лондон може да отвърне на наказателната процедура на ЕС за Северноирландския протокол**

Британското правителство обяви, че си запазва правото да отвърне на започнатата вчера от Еврокомисията наказателна процедура заради едностранното удължаване с шест месеца на гратисния период без митнически проверки на вноса на храни в Северна Ирландия.

Съгласно Протокола за Северна Ирландия към споразумението за Брекзит гратисният период изтича на 31 март. Лондон обаче обяви, че няма да допусне проверки до 1 октомври.

"Удължаването е временно техническо решение в името на справедливостта. Протоколът трябва да гарантира търговията между Великобритания и Северна Ирландия", заяви премиерът Борис Джонсън.

Междувременно Съединените щати се намесиха в спора и призоваха Обединеното кралство и Европейският съюз да опазят споразумението от Разпети петък, с което се гарантира мирът в Северна Ирландия.

"Продължаваме да насърчаваме и Европейския съюз, и правителството на Великобритания да поставят на преден план прагматичните решения, за да се опази и развие трудно спечеленият мир в Северна Ирландия", заяви говорителката на Белия дом Джен Саки.

✓ **МВФ предупреди за нарастваща пазарна мощ на големите компании**

Пандемията от коронавирус значително засили пазарната мощ на доминиращите фирми, което може да забави средносрочния растеж и да потисне иновациите и инвестициите, заяви в понеделник Международният валутен фонд в нов свой анализ.

Ключовите показатели за пазарна мощ нарастват, включително ценовите надценки спрямо пределните разходи и концентрацията на приходите сред четирите най-големи играчи в даден сектор, се казва в изследването на МВФ. Част от това се дължи на увеличените фалити, тъй като пандемията доведе до отпадане на конкуренцията.

Международният валутен фонд публикува това свое проучване, последвано от публикация в блог, написана от неговия управляващ директор Кристалина Георгиева, в която се подчертава, че коронавирусната пандемия значително е засилила съществуващите признаци на пазарна мощ на големите компании, което да доведе до потенциален фалит на по-малкия бизнес и забавяне в иновациите.

"Поради пандемията изчисляваме, че тази концентрация на приходите сред най-големите играчи сега може да се увеличи в напредналите икономики с поне толкова, колкото през 15-те години до края на 2015 г. Дори в онези отрасли, които се възползваха от кризата, като дигиталния сектор, доминиращите играчи са сред най-големите победители", отбеляза г-жа Георгиева.

Като част от решение, МВФ формулира насоки за политиците, като например налагане на контрол върху сливанията, улесняване на преносимостта и оперативната съвместимост на данните и забрана на злоупотреба с господстващо положение.

✓ "Газпром" е увеличил износа с 28,3%, за България - с над 50

От 1 януари до 15 март 2021 година, по предварителни данни, "Газпром" е увеличил производството на газ с 8,4 процента (или с 8,7 милиарда кубични метра) в сравнение със същия период на миналата година до 112,4 милиарда кубични метра. Износът за страни извън ОНД се е повишил с 28,3 на сто (или с 9,5 милиарда кубични метра) до 42,9 милиарда кубични метра газ, предаде ТАСС.

Нараснали са доставките най-вече за Германия (с 28,7 на сто), Турция (с 80,5 на сто), Финландия (със 74,2 на сто), Сърбия (с 61,5 на сто), Румъния (със 77,7 на сто), България (с 52,1 на сто) и Гърция (с 24,5 на сто).

Руският газов холдинг изтъква продължаващото силно търсене на газ в началото на календарната пролет на фона на студеното време. Така доставките за Турция от 1 до 15 март са скочили 11,5 пъти в сравнение с първата половина на март миналата година, а реалният обем на газовите доставки за Китай по газопровода "Силата на Сибир" от 1 до 15 март е 3,2 пъти по-голям, отколкото през същия период на 2020 година.

Доставките от газопреносната система към вътрешния пазар от началото на годината са се увеличили с 22 процента (или с 15,1 милиарда кубични метра).

[Клуб „Z“](#)

✓ Държавната петролна компания вече си има шеф и УС

Изпълнителен директор ще бъде досегашният шеф на института по метрология и бивш член на комисията по хазарта

Досегашният шеф на Българския институт по метрология Паун Илчев ще е изпълнителен директор на Държавната петролна компания, става ясно от проверка на БНР в Търговския регистър. Докато е заемал поста в института, Илчев е бил и член на вече закритата Държавна комисия по хазарта, свързана със скандала с Васил Божков и допускането от нейните членове неплащане на стотици милиони лева държавни такси.

В управителния съвет влизат още Ралица Георгиева, която ще е заместник на Илчев, и Радостина Белчева, която става председател на борда на директорите. Мандатът на тримата е петгодишен.

Припомняме, че предметът на дейност на компанията е създаване, съхраняване, опазване, обновяване и продажба на държавните резерви и военновременните запаси от нефт и нефтопродукти. Друга нейна задача е управление, поддръжка, експлоатация и изграждане на петролни бази за съхранение на резерви и запаси от нефт и нефтопродукти.

Тя ще се финансира от бюджета, като за 2021 г. трансферът към нея е заложен за 49 млн. лв. А през 2022-ра и 2023 г. - още по 29,5 млн. лева за всяка от тях. Тоест общо 110 млн. лв. за три години.

Създаването на ДПК бе анонсирано от бившите вече министри на икономиката и финансите Емил Караниколов и Владислав Горанов, а законът бе приет през лятото на 2020-а. Предприятието няма да има печалба, няма да може да се приватизира, ще управлява държавния резерв, ще изгради и държи собствени данъчни складове и ще има възможност да създаде държавни бензиностанции. С тях практически държавата ще влезе и на пазара на горива за крайния потребител. С пари на... данъкоплатците.

За новия директор на Българската петролна компания се знае малко. Той бе назначен за шеф на метрологията през 2015 година, след като предишният управляващ - Димитър Станков, бе оттеглен заради скандал. Според информацията за Илчев от тогава, представена от Министерски съвет, той „притежава богат управленски опит и умения, познава както административните, така и законодателните процедури в областта на контрола на пазара на стоки и услуги“.

Странното е, че новината за едно от най-важните държавни дружества не дойде нито от Министерството на икономиката, нито от Министерския съвет, а се разбра от проверка на медиите. Към това трябва да прибавим, че в момента реално не се знае кога тази компания ще заработи, кога, как и дали въобще ще строи наистина бензиностанции и кога трябва да са готови.

✓ Брюксел започва процедура за нарушение срещу Лондон

Причината е забавянето при прилагането на ирландския протокол за стоките и домашните любимци

Еврокомисията изпрати вчера официално уведомление до Великобритания, което бележи началото на процедура за нарушение. Поводът е нарушаване от страна на Лондон на съществени клаузи в Протокола за Ирландия и Северна Ирландия, както и на задълженията по Споразумението за напускане на ЕС.

Става дума за едностранното решение на Обединеното кралство да обяви забавяне на пълното прилагане на Протокола в частта за движението на стоки и пътуването на домашни любимци между Великобритания и Северна Ирландия. Става дума за отлагане до 1 октомври на граничните проверки.

За втори път през последните шест месеца британското правителство нарушава европейското законодателство.

„Протоколът за Ирландия и Северна Ирландия е единственият начин за съхраняване на Споразумението от Разпети петък от Белфаст и на мира и стабилността, като бъдат избегнати твърда граница на о. Ирландия и целостта на единния европейски пазар.

ЕС и Великобритания се разбраха за Протокола заедно. Ние трябва да го прилагаме заедно. Едностранни решения и нарушения на международното право от страна на Обединеното кралство са против самата му цел и подкопават доверието помежду ни.

Великобритания трябва да го прилага по правилата, ако искаме да постигнем нашите цели. Затова днес предприехме правни действия. Надявам се, че в духа на сътрудничеството и прагматизма, преобладавал в нашата работа при прилагането на Споразумението за напускане, можем да разрешим тези въпроси в Съвместния комитет, без прибавяне до по-нататъшни законови действия.“

Такъв бе коментарът на Марош Шефчович, зам.-председател на Еврокомисията. Той е съпредседател на Съвместния комитет „ЕС - Великобритания“ от страна на Брюксел.

Еврокомисията отговаря на Обединеното кралство по следните два начина:

- 1. Изпраща **официално уведомление за нарушаване на съществени клаузи** от европейското законодателство, свързани с движението на стоки и пътуването на домашни любимци, приложими по силата на Протокола за Ирландия и Северна Ирландия. Евроинституциите – по-точно Еврокомисията и Съдът на Европейския съюз (СЕС), имат правомощията да наблюдават и прилагат определени клаузи от Протокола. Писмото изисква от Лондон да предприеме бързи правни действия, за да поднови изпълнението на условията на Протокола. Обединеното кралство има срок от един месец за отговор;

- 2. Марош Шефчович изпрати политическо писмо до британския съпредседател на Съвместния комитет Дейвид Фрост. Великобритания е **призована да коригира поведението си** и да се въздържа от претворяването в дела на своето изявление и насоки, огласени на 3 и 4 март. Тогава Лондон обяви намерението си едностранно да забави пълното прилагане на Протокола в частта за движението на стоки и пътуването на домашни любимци между Великобритания и Северна Ирландия. Писмото също така съдържа призив Лондон да започне добросъвестно двустранни консултации в Съвместния комитет с цел постигането на взаимно договорено решение до края на този месец.

Какво предстои

Великобритания разполага с едномесечен срок да изрази забележките си към писмото. След проучването им или ако няма такива, ЕК може при необходимост да изпрати мотивирано становище. По силата на Протокола за Ирландия и Северна Ирландия Съдът на ЕС има пълното право да разпорежи изплащането на еднократна сума или глоба.

Ако Лондон не започне консултации в Съвместната комисия с цел постигане на взаимно договорено решение до края на месеца, ЕС може да изпрати уведомление за започване на консултации по силата на Споразумението за напускане. Това ще бъде първата стъпка в процеса на Механизма за уреждане на спорове, залегнал в документа.

Ако не бъде намерено решение, ЕС може да отнесе спора до правно обвързващ арбитраж. Това може да доведе до финансови санкции. В случай на неплащане или системно неизпълнение на решението ЕС може да прекрати изпълнението на задълженията си по Споразумението за напускане с изключение на частта му за правата на гражданите.

Капитал

✓ Започналите първа работа през 2020 г. са рекордно малко - 70 хил. души

Заради ограниченията около пандемията делът на служебно разпределените в пенсионните фондове скача до 94%
Хората започнали първата си работа през кризисната 2020 г. намаляват с 24.5% до 70.6 хил. души. Това става ясно от данните на Комисията за финансов надзор за лицата с новоприети заявления и служебно разпределени в универсални пенсионни фондове, които се публикуват веднъж годишно.

От тях се вижда още, че делът на избралите в кой пенсионен фонд да се осигуряват пада до под 6%, докато всички останали не са подали заявление в срок от три месеца след сключването на първия си трудов договор и са служебно разпределени в някой от лицензираните. За това също вероятно фактор е пандемията - при наложените ограничения и дългите периоди на дистанционна работа за агентите на пенсионните компании е по-трудно да стигнат до новопостъпващите на пазара на труда и да им презентират техните услуги.

Очаквано слаба година

Данните не са изненадващи, доколкото през миналата година бизнесът по-скоро се бореше да не съкращава хора, отколкото да наема нови. Все пак обаче имаше и сектори, за които пандемията доведе до ръст на търсенето на продуктите им и услугите им, като например куриерските, софтуерните и аутсорсинг компаниите и съответно при тях се наблюдаваше дори увеличение на персонала. А те често наемат младежи директно от университета.

Все пак бройката на новопостъпващите на пазара на труда е рекордно ниска от 2006 г. насам, откогато са налични такива данни. Трябва обаче да се подчертае, че и без кризата тенденцията в последните години беше на спад, който се дължи на демографски причини - кризисните години в началото на прехода и засилената емиграция на млади семейства водят

до спад на ражданията от 110-130 хил. годишно през 80-те до около 70 хил. през 90-те години на ХХ в. Именно те навлизат на пазара на труда около 20 години по-късно, или от 2011 г. насам.

Спадът през 2020 г. е аналогичен на този през 2009 г., когато Световната финансова криза доведе до понижение с 27% до 119.6 хил. души. А годината с най-нисък брой хора с първи трудов договор досега беше 2011 г. - 82 хил.

Почти пълна незаинтересованост

Другата ясна тенденция от данните е все по-засилващата се незаинтересованост на младите хора към въпросите, свързани с пенсионното им осигуряване, което личи и от данните за това колко от тях са служебно разпределени, тъй като не са избрали сами пенсионен фонд. За 2020 г. това са направили едва 4104 души, докато 66 490 или 94.2% от всички са се озовали на случаен принцип в един от фондовете. В последните няколко години делът на служебно разпределените лица е 80-90%, а в предходни периоди е спадал и до под 50%, като средно от 2006 г. насам е 60.8%.

Основните причини за слабия интерес сред постъпващите на работа за допълнителното социално осигуряване е неосведомеността и ниската финансова култура. Конкретно за 2020 г. обаче вероятно фактор е и пандемията. По принцип пенсионните компании работят със свои агенти в големите работодатели в страната - най-често служители в HR отделите, които са на комисион. При постъпването на нови служители те им обясняват процедурата да направят свой избор и им представят услугите и резултатите на конкретната пенсионна компания. А при ограничителните мерки и дистанционната работа дейността на агентите логично е затруднена. Обхващането на по-малки компании обаче е практически невъзможно - няма централизирана информация къде и кои хора започват първа работа и издирването им в рамките на три месеца от сключването на трудовия договор не е лесно. Затова и работата на агентите на пенсионните фондове често е насочена не към убеждаване на хора за първоначалния им избор, а за смяна на фонда, каквато опция също има.

Според представители на сектора обаче от години има подозрения и за злоупотреби - попълване на заявления от чуждо име. Това би могло да стане, ако някой разполага с изтекли от НАП данни за лица, сключили първите си договори. Най-общо с приближаване на края на срока за избор, ако не е подадено заявление от самия човек, някои осигурителен агент подава такова от негово име без негово знание. Това по принцип е трудно (трябва електронен подпис от лицето или нотариална заверка), а също и незаконно и наказуемо, но дълги години властите не даваха знак да работят сериозно по проблема, въпреки наличието на жалби от хора. Те са най-често резултат на дублиране - някой служител е подал сам заявление за избор на фонд, но се оказва, че има подадено и друго от негово име и той разбира за това след отказа да бъде разпределен в избрания от него фонд. В много случаи обаче поради незаинтересованост хората така и не разбират, че не са случайно разпределени.

Сега има индикации, че тези практики са ограничени и това също е причина за по-малкото заявления. В предходни години имаше непропорционално голям брой на хората, избиращи сравнително малки фондове, без развита клонова и агентска мрежа. Например в периода 2015-2016 г. около една трета от всички първоначални заявления са за избор на ПОД "Бъдеще", а през 2017-2018 г. делът скача дори до над 40%. За 2020 г. обаче компанията (формално собственост на адв. Тодор Табаков, но свързвана с "Еврохолд"), е привлякла едва 210 от започващите първа работа или около 5%, което е доста по близо до пазарния дял - около 2.6%. За сметка на това при друг малък играч с 1.3% пазарен дял - "Топлина", контролиран от Христо Ковачки, покачва дела си сред новите заявления до 8.3%.

За самите пенсионни компании привличането на повече клиенти със заявление носи и бонус, че така получават и повече служебно разпределени клиенти. В кой фонд колко лица ще бъдат разпределени всяко тримесечие зависи от три фактора с равни тегла - реализираната годишна доходност, начислени такси и брой приети индивидуални заявления през предходното тримесечие.

В кой фонд съм и как да го сменя

Проверка за това в кой фонд се осигурявате можете да направите в НАП. Единият начин е с обаждане на телефона на информационния център на агенцията - 0700 18 700, където би трябвало да ви поискат имена и ЕГН. Другият е чрез електронния портал в сайта на НАП (<https://inetdec.nra.bg/>) като обаче за целта трябва да разполагате с персонален идентификационен код от агенцията. Такъв може да получите във всяко поделение на данъчната администрация. През сайта бихте могли да видите и по месеци какви осигурителни вноски има постъпили по вашата партия и от кой работодател. За целта трябва да отидете в менюто "Предоставяне на данъчна и осигурителна информация и информация от данъчно-осигурителната сметка" и да поискате "Справка за данни по ДЗПО".

Ако желаете да смените фонда, в който се осигурявате, трябва да отидете в офис на дружеството, в което желаете да се преместите и там ще ви помогнат да попълните всички необходими документи. Повечето компании на пазара вече предлагат и онлайн вариант за прехвърляне при тях, като за целта обаче ви е нужен квалифициран електронен подпис. Такса за прехвърлянето на партията няма, като след него трябва да мине поне една година преди да можете отново да се преместите. През миналата година 215 хил. души или около 5.6% от всички осигурени в УПФ са сменили фонда си като трансферираните суми са почти 740 млн. лв. Нетно повече клиенти са привлекли само "ДСК-Родина" и "Доверие", докато всички останали фондове губят повече осигурени, отколкото са привлекли.

✓ Дефлацията намалява до 0.1% през февруари

На месечна база цените в България растат заради по-скъпи храни и горива

За втори пореден месец националната статистика отчете дефлация в цените на потребителските стоки в страната. През февруари годишният темп се забавя на 0.1%, докато месец по-рано дефлацията беше 0.6%. Понижението идва от познати вече фактори - по-ниските енергийни цени и поевтиняването на горивата в сравнение със същия период на миналата година. Очакванията са през следващите месеци показателят отново да премине на положителна територия и темпът на инфлация да се ускори към края на годината.

На месечна база пък цените вече растат и данните на НСИ показват инфлация от 0.6% спрямо януари.

Цените през февруари

Най-големият фактор за дефлацията на годишна база са цените на горивата, които са с 12% надолу, както и енергийните цени, където природният газ и парното са с около 13% по-евтини от отчетеното през февруари 2020 г.

Тенденцията е от началото на кризата и се дължи на срива на международните цени на петрола. Въпреки това досега статистиката отчиташе инфлация в страната. Разликата идва от храните, които са с най-голяма тежест в потребителската кошница при определянето на общия темп на увеличение. През 2020 г. цените на храните като цяло нарастваха, но темпът постепенно се забавяше. През февруари той е едва 0.2% над нивото от година по-рано.

През следващите месеци може да се очаква изменението на цените в страната отново да премине в положителна територия, тъй като приближаваме ниската база от първите месеци на пандемията и наложените ограничителни мерки. На месечна база някои цени вече растат - като тези на природния газ, които бяха повишени от КЕВР през февруари със 7.4%. Горивата за автомобили също поскъпват с 4.2%, показват данните на НСИ. Хранителните продукти пък като цяло са с 1.2% по-скъпи от нивото през януари заради зеленчуците.

Прогнозите са за ускоряване на инфлацията

Според последния Икономически преглед на централната банка инфлацията ще се ускори през първото полугодие на годината. Причината - нарастването на цените на петрола и храните на международните пазари. Базисната инфлация ще се задържи на нивата си от края на 2020 г., считат експертите на Българската народна банка (БНБ), но през втората половина от годината може да се очаква повишение на стоки и услуги с административно определяни цени ([като природния газ](#)), което ще допринесе към общия растеж на цените в страната.

В декемврийската си макроикономическа прогноза централната банка залага на ускорение на инфлацията от 0.3% в края на 2020 г. на 2% в края на тази по европейската методология. Темпът може и да е по-слаб, в случай че противоепидемичните мерки в страната и по света продължат да се удължават.

Други прогнози пък залагат на ускоряване на инфлацията още през тази година заради милиардите стимули, които излизват правителствата на развитите икономики в опит да се подпомогнат икономиките си.

Броят на безработните през 2020 г. се увеличава с над 18%

През кризисната 2020 г. броят на безработните достига 168.6 хил. души, което е ръст с 18.1% спрямо 2019 г., сочат данните на НСИ. По-голямата част от тях са хора, които са без работа по-малко от една година. Техният брой се увеличава с 30.9 хил., или с 50% на годишна база. В същото време намалява броят на продължително безработните (от една или повече години) с 5.1 хил. и достига 75.9 хил.

Според НСИ коефициентът на безработица през кризисната 2020 г. е бил 5.1%, което е ръст от 0.9 пункта. Общо заетите в икономиката през миналата година са били 3.21 млн. души, което е спад със 111 хиляди спрямо предкризисната 2019 г.

Банкеръ

✓ Над 64 млн. лв. плати НАП по програмата за подкрепа с оборотен капитал

Над 64 милиона лева е платила Националната агенция за приходите по програмата за подкрепа с оборотен капитал на 5440 дружества, които са засегнати от противоепидемичните мерки. Частично одобрение са получили три фирми, а откази са постановени за 33 кандидати, които не са отговаряли на изискванията за отпускането на помощта.

Подкрепата с оборотен капитал на засегнатите от противоепидемичните мерки бизнеси ще продължи през март, съобщават от приходната агенция. Одобрените кандидати ще получат уведомление от НАП за участие в процедурата при новите условия, утвърдени от изпълнителния директор на Националната агенция за приходите. Те ще трябва да представят допълнителна информация за оборотите си за месеците февруари и март 2021 година, в случай че не са осъществявали дейност заради въведените със заповед на здравния министър противоепидемични мерки.

На всяка от компаниите, която е одобрена на първата фаза на Програмата, ще бъде изпратено уведомление, като с него ще бъде поставен срок от 7 работни дни, в който да се добавят данните за оборотите за преустановените дейности в периода февруари и март 2021 година. Участието в новата процедура, без одобрение на подадено заявление и изпратено уведомление от НАП, не е възможно.

✓ Омбудсманът Диана Ковачева: Разходът за паспорт на сграда да зависи от дохода на собственика

В становище до регионалното министерство омбудсманът Диана Ковачева настоява разходите на гражданите по паспортизацията на сградите, която може да бъде отложена с две години, да бъдат съобразени с техните възможности, доходи и имущество.

Според Ковачева, обмисляното вече четвърто отлагане говори за системен проблем с процедурата и тя трябва да бъде преосмислена изцяло.

Общественият посредник също така посочва, че преуреждането на материята трябва задължително да включи участието на публичните институции, финансиране от държавния бюджет или други финансови механизми. Омбудсманът смята, че така ще бъдат натоварени финансово и заради липсата на архивна техническа документация на сградите, чието възстановяване за немалка част от съществуващите строежи ще бъде изцяло за тяхна сметка.

Ковачева отбелязва и че отлагането с две години на паспортизацията е основателно и необходимо, но то ще даде търсения резултат, само ако бъде съпроводено с преосмисляне на цялостната концепция за процедурата. В нея омбудсманът изтъква конкретни проблеми, довели до четирикратното ѝ отлагане, като например големият брой необитавани жилища, нееднаквото разбиране на целите на техническите паспорти и санирането в сгради етажна собственост, различните интереси на собствениците и на обитателите в дадена сграда, разногласията между тях и други.

"ГЕРБ предлагаме отново да бъде удължен с поне 2 години срокът, в който собствениците на жилища следва да се погрижат за изготвяне на технически паспорти на сградите, в които са имотите им. В управленската си програма поемаме ангажимент за осигуряване на бюджетни средства за подпомагане на процеса на паспортизация", написа зам.-министърът на регионалното развитие Николай Нанков във Фейсбук профила си.

Нанков съобщава, че ще се създаде специален фонд. ГЕРБ обмисляли и въвеждане на етапност в новите срокове за различните строежи в зависимост от големината и спецификата им и предпоставката да създадат опасност за живеещите в тях.

"Изискването за технически паспорти на сградния фонд е от 2006 г. и сроковете са били удължавани четири пъти. Това са значими документи, които отразяват техническото състояние на конструкцията, инсталациите и пр. Качествено подготвените технически паспорти ще осигурят професионална експертна информация, която да подпомогне гражданите при планиране на управлението и поддържането на техните жилищни сгради. Затова не трябва да се изработват под натиска на изтичащия срок", каза още зам.-министърът на регионалното развитие.

Първоначалният план бе паспортът за всяко жилище да бъде изготвен до края на 2022 г., а при неспазване на срока собственикът да може да бъде даден на частен съдебен изпълнител.

Неговата цена според експерти ще варира между 100 и 500 лева, но тези, които притежават апартаменти в по-стари сгради и нямат цялата необходима документация, ще трябва да плащат допълнително за нови измервания и цената ще стане значително по-висока.

✓ Приключи приемът по мярка "Информирание в държавите членки"

Приключи приемът на заявления за предоставяне на финансова помощ по мярка "Информирание в държавите членки: от Националната програма за подпомагане в лозаро-винарския сектор 2019-2023 година, съобщиха Държавен фонд "Земеделие".

Подадени са 3 заявления за финансово подпомагане на обща стойност 2 163 703 лева. Кандидатите са професионални организации и междупрофесионални организации по Закона за виното и спиртните напитки.

Мярката "Информирание в държавите членки" се прилага за първи път след въвеждането ѝ в националната програма и има за цел информирание на потребителите за отговорната консумация на вино и риска, свързан с вредната консумация на алкохол или схемата на Европейския съюз за защитено наименование за произход (ЗНП) и защитено географско указание (ЗГУ) във връзка със специфичното качество, репутацията или други характеристики на виното, дължащи се на специфичната му географска среда или неговия произход.

✓ Нашенските правни абсурди изправят Европа на нокти

Една от основните теми, която беше нищена в цялото медийното пространство през изминалата седмица беше тази за резила на българската прокуратура на европейска сцена.

Както „Банкеръ“ отбеляза в публикацията си „Съдът в Люксембург шамароса българската прокуратура“, държавното ни обвинение се озова на крачка от своя пред пълен, но затова пък безапелационен провал.

След като за пореден път *страната ни се "прослави"*

с куцото си правосъдие след като Съдът на Европейския съюз реши, че Европейска заповед за арест у нас се издава по начин, който противоречи на европейските закони, започна голямото „шетане“ по коридорите на нашенските правоохранителни институции.

По-малко от 24 часа след решението на Съда на Европейския съюз, министърът на правосъдието Десислава Ахладова беше принудена да свиква спешно работна група с представители на съдебната власт, Висшия адвокатски съвет и академичната общност, за да бъдат обсъдени спешни промени в законодателството, така че страната ни да може да отговори на поставения въпрос в Решението на съда в Люксембург за регламентиране на съдебен контрол върху издаваните от прокуратурата на България европейски заповеди за арест (ЕЗА).

А от правосъдното министерство съобщиха, че се очаква в най-кратък срок да стане ясно какви допълнителни процедури ще бъдат предвидени в българското законодателство, за да бъде то в синхрон с правото на Европейския съюз.

И тъй като тази тема ще продължава

да пари под краката на нашенските законотворци

още доста дълго време, решихме да потърсим за по-обстоен анализ един от специалистите в тази област – адвокатът от Софийската адвокатска колегия - Детелина Костадинова.

Специално за „Банкеръ“ тя предостави не просто коментар на конкретния казус, но и откревна завесата пред купищата проблеми, за които отдавна юристите у нас говорят. Именно за това, че у нас прокуратурата от години нарушава презумпцията за невинност, за липсата на персонална отговорност на обвинителите, която на практика доведе до истински произвол, който се осъществява от органите на досъдебното производство и заради който държавата ни е осъдена не един и два пъти.

Ето какво казва по всички тези въпроси адвокат Детелина Костадинова в своя изключително любопитен анализ.

Според нея, Решението по дело C-648/20 PPU, постановено от Съда на Европейския Съюз, засяга *един първоначален етап от наказателното производство,*

безспорно изключително репресивен, тъй като става дума за ограничаване свободата на българските граждани без съдебна санкция.

Адвокат Костадинова акцентира върху факта, че съдилищата в държавите членки на ЕС, имат традиции в правораздаването и устоявайки принципа за справедливост, съдът е счел, че следва да направи и преюдециалното запитване до Съда на Европейския Съюз.

„За съжаление все по-често ставаме свидетели на фактът, че българските граждани имат по-сериозни гаранции за защита на правата си извън границите на Република България“, подчертава Костадинова.

И продължава: „В подкрепа на това твърдение, освен горецитираното решение са и множеството съдебни актове с които държавата ни е осъдена за нарушения на ЕКПЧОС от Европейския съд за правата на човека в Страсбург.

В действителност звучи крайно, но това е резултатът от действията на българската държава с които системно и последователно, години наред

лишава българският съд от ролята му на главен субект на процеса, като

разширява безконтролно правомощията на прокуратурата.

За съжаление, българските съдии работят под постоянен натиск, породен от предварителните обществени очаквания, формирани от прокуратурата, напълно противоконституционно.

Проблемът е, че след като реализират своите акции, прокурорите контролирано предоставят селектирана информация, която е единствено в полза на обвинението, като разбира се така се нарушават редица права на обвиняемия, но за това си поведение прокуратурата до момента не е била санкционирана, тъй като законодателно е решен този въпрос, чрез така наречения функционален имунитет.

Въпреки, че нямат право публично да правят изявления, с които да нарушават презумпцията за невинност,

липсата на персонална отговорност

доведе до този произвол, осъществяван от органите на досъдебното производство.

Така на практика, след като задържат едно лице, особено по „знаково дело“ (като подобна дефиниция е изключително противоположна), прокурорите не се фокусират върху събирането на годни доказателства, които да издържат в съдебната фаза, а върху публичността и репресиите, чрез които реално предварително налагат наказания.

Аргументът на органите на досъдебното производство е, че всяка санкция, която ограничава правата на българските граждани в наказателния процес, се ревизира от съда.

В действителност обаче, чрез промени в НПК, често пъти инициирани от прокуратурата, се предпоставя една задължителна репресия, тъй като

съдът е ограничен със законови разпоредби,

които безусловно нарушават принципа за равенство на страните и дават превъзходство на прокуратурата.

Едно от тези ограничения се съдържа и в липсата на възможност за съдебна проверка, дали са изпълнени минималните изисквания за призоваване на едно лице, преди бъде привлечено неprisъствено със служебен защитник и да се постанови задържане до 72 часа. Тук следва да се отбележи, че през 2017 г., се прие ново основание в чл. 63, ал. 4 от НПК, в което се предвижда, че ако обвиняемият е привлечен задочно, задължително следва да се задържи.

Това на практика задължава съда да вземе мярка за неотклонение „Задържане под стража“, само заради това, че напълно формално едно лице е привлечено към наказателна отговорност по задочната процедура. Впоследствие дори и да се установи, че са допуснати нарушения от страна на органите на досъдебното производство във връзка с призоваването и уведомяването на лицето, то те не носят никаква персонална отговорност.

Промените в НПК през последните години, не само че не са в духа на множеството решения на Европейският съд по правата на човека (ЕСПЧ) с които се установява, че в Република България

липсва съдебен контрол при повдигане на обвиненията,

обстоятелство, което сериозно нарушава правата на българските граждани, но българските законодатели стигнаха още по-далеч.

През 2017 г., Народното събрание прие промени в чл.250, ал.1, т.1 от НПК с които на практика, дори и в съдебната фаза, основната фаза на наказателния процес, макар и да липсва престъпление, съдът е лишен от възможността да прекрати наказателното производство.

На практика, не само е ограничено правото да се търси съдебна, независима проверка при повдигане на обвинението още в първоначален етап, право което е гарантирано за всеки европейски гражданин, но дори и в съдебната фаза, след като години наред едно лице е имало качеството на обвиняем с всички съпътстващи репресии от това, се налага един дълъг период да е подсъдим, дори и да не е извършено престъпление.

Това е абсолютно недопустимо, тъй като реално съдът се задължава от прокуратурата да приеме това обвинение, въпреки че не се съдържат доказателства за престъпно деяние.

В последните години, реално увеличавайки правомощията на прокуратурата, законодателят обезсмисли, т.нар. съдебен контрол не само в досъдебната фаза, но най-скандалното е, че тази възможност беше отнета и в решаващата, съдебна фаза от наказателното производство.

Правният абсурд е,

че чрез законодателен способ, реално прокуратурата се явява по-висш субект от съда, тъй като го задължава да разглежда делото независимо от своето вътрешно убеждение и доказателствата. Това разбира се противоречи на редица принципи, като справедливост, състезателност равенство, като тук за прокуратурата важи известната мисъл на Джордж Оруел, а именно „*Всички са равни, но някои са по-равни от другите*“.

Последствие от гореописаните законови разпоредби е възможността, да се налагат най-различни мерки за процесуална принуда, като естествено най-популярната е „Задържане под стража“, но има много други, които често могат да повлияят изключително тежко върху нормалния живот на едно лице, което дори и след години да бъде оправдано, тежките вреди от репресиите, които са му били наложени, не могат да бъдат възстановени.

Тук следва да се отбележи, че извън мерките за процесуална принуда предвидени в НПК, прокуратурата има правомощие въз основа на ЗСВ да ангажира различни институции, като най-често при „знакови дела“, естествено се сезира НАП и КПКОНПИ.

В зависимост от конкретния интерес на прокуратурата по делото, натискът както върху обвиняемото лице, така и върху екипът извършващ ревизията, варира. Най-шокиращото е, че подобни ревизии се назначават от прокуратурата дори и на лица, които са в следствения арест, като се изисква от тях да представят обяснения и документи във връзка с данъчното производство, например банкови извлечения, нотариални актове и т.н.

Мога да опиша

подобен процес с инквизиция,

тъй като едно лице, което с месеци се намира в сграда с контролиран пропускателен режим, което дори няма право да ползва мобилен телефон или интернет е в обективна невъзможност в определен срок, да представи финансови документи, които биха послужили на проверяващият екип. Не са малко случаите, когато данъчни служители посещават следствените арести и връчват документи, като задържаният реално няма възможност да се свърже и консултира с адвокат и под натиск подписва всичко, а в случай че откаже със свидетели документите се връчват при отказ.

Налице е практика, при която от данъчните служители се изисква налагането на запори и възбрани, което реално обрича обвиняемия на гражданска смърт.

Всеки би могъл да си представи, какво означава да му бъдат блокирани сметките и имотите, като е поставен в невъзможност да посреща ежедневните си нужди.

Тук най-ясно проличава

симбиозата между данъчните служби и прокуратурата,

тъй като ако в досъдебното производство е налице максимален срок от една година и шест месеца за ограничаване на правата на обвиняемия, то в данъчната процедура реално това може да продължи с години.

Разбира се един безкраен заповест може да бъде наложен и от КПКОНПИ, която е другата репресивна машина, която прокуратурата също паралелно сезира и която с години може, да води дела ограничавайки в максимална степен правата на обвиняемия.

Интересното е, че КПКОНПИ е освободена от всякакви държавни такси и както при прокуратурата липсва каквато и да било персонална отговорност в случай, че не бъдат уважени исконите предявени срещу обвиняемия.

Българските граждани разчитат, че в разумни срокове ще получат справедлив съдебен процес, каквито са основните принципи и на Европейската конвенция за правата на човека, като съгласно българският НПК, досъдебното производство има

само и единствено подготвителен характер,

което означава, че в някакви разумни, нормални срокове, следва да се внесе делото за разглеждане от съда.

За съжаление и тук могат да се посочат редица примери при които прокуратурата отново защитена от своя функционален имунитет, може да бави едно дело с години, лишавайки лицето от правото на активна защита в публичния процес на съдебната фаза.

Това отново беше бетонирано през 2017 г., чрез законова промяна в чл.368 от НПК, като съдът отново бе лишен от възможността да санкционира бездействието на прокуратурата, като прекрати делото в случай, че от повдигане на обвинението са изминали повече от две години.

През 2017 г., се разреши на съда само да направи една констатация, дали е налице „неоправдано забавяне“ и да определи срок за приключване на досъдебното производство. В случай, че наблюдаващият прокурор не спази срокът, който е определен от съда, това не рефлектира по никакъв начин на самото производство. Не само, че не са предвидени каквито и да било санкции при неизпълнение на съдебното определение, но законодателят сам е посочил, че ако

прокуратурата отново не внесе обвинителен акт,

обвиняемото лице може да сезира съда за нов срок, като няма ограничения в броя на исканията, които може да отправя, което на практика означава, че досъдебното производство, може да продължи с години до изтичане на абсолютната давност.

За съжаление основната дейност на прокуратурата, не е да повдига обвинение и да събира годни доказателства, а да репресира предварително българските граждани, без да има влязла в сила присъда с която са признати за виновни, като това е в противоречие с всички конвенции, директиви, рамкови решения и решения на СЕС и ЕСПЧ“.

Дали предстоящите "ремонтни" на нашето законодателство ще отстранят всички тези безумия в нашенската „правораздавателна“ система, или отново ще се наложи час по час Европа "да ни дърпа ушите", е въпрос с много неизвестни.

А най-важният - дали настоящите ни управници ще свикат извънредно заседание на Народното събрание (нещо, което по закон може да стане, ако има добра воля), за да решат всички тези въпроси, или просто ще се изхлузят по изпитания си маниер с протакането и баламосването на „партньорите“ от Европа, може дори да предизвика залаганя (нали сме на полухазартна тема...).

И, както главният редактор на „Банкеръ“ Бистра Георгиева каза - залагам 100 към едно, че тази тема ще "виси" в небитието до следващия парламент. За да може сегашните нищоправци да минат в миманса на опозиционното бръщолевене...

✓ **Еврокомисията отрече да преговаря с производителя на "Спутник V"**

Засега няма разговори между ЕС и производителя на руската ваксина срещу Ковид, съобщи вчера говорител на Европейската комисия.

ЕК и държавите от ЕС по всяко време могат да решат да разширят списъка с ваксините, включени в европейската имунизационна стратегия, добави той. Говорителят внесе тези уточнения по повод изявления на Руския фонд за преки инвестиции и списъка с ваксините, които ЕК договаря и предплаща с бюджетни средства.

Очакванията към производителите на одобрените в ЕС препарати (сред които не попада руската ваксина - бел. кор.) се оказаха твърде оптимистични, признаваме го и взимаме съответните мерки, заяви говорителят по повод недостига на ваксини. Той добави, че комисията е останала изненадана от невъзможността на производителите да организират работата си така, че да изпълнят сключените договори.

Комисията вчера уточни, че няма нови откази за износ на ваксини от ЕС. Досега се съобщава само за един подобен случай, когато Италия спря износ на ваксини на "АстраЗенека" към Австралия.

✓ **Хърватия очаква влизане в еврозоната и Шенген до 2024 г.**

Хърватският премиер Андрей Пленкович заяви в публикувано вчера интервю за сайта Политико, че очаква Хърватия да се присъедини към еврозоната и Шенгенското пространство до втората половина на 2024 г., предаде агенция Хина.

"Идеята е и двете, присъединяването към Шенген и към еврозоната, да станат в мандата на сегашното правителство, тоест до втората половина на 2024 г.", каза Пленкович.

Европейската комисия заяви през 2019 г., че Хърватия е изпълнила всички технически изисквания за влизане в Шенгенската зона и това сега трябва да бъде потвърдено от страните членки на зоната.

В средата на 2020 г. Хърватия беше допусната до Европейския валутен механизъм (European Exchange Rate Mechanism, ERM II), важна стъпка към членството в еврозоната.

Пленкович каза, че заради кризата с коронавируса може да се очаква членките на еврозоната да не спазват собствените си правила за фискална дисциплина, докато онези, които са на път да се присъединят към зоната, не могат да разчитат на "толкова лесни трикове за самопомощ". Той изрази съжаление, че Хърватия е "отстъпила от консолидацията и стабилните публични финанси", за да ограничи икономическите щети от кризата.

Хърватският премиер каза, че правителството ще преследва две цели - първо, използване на фонда за възстановяване, бюджета на ЕС и частни инвестиции за връщане към икономически растеж, и второ, връщане към рамката от 2017-2019 г., когато правителството е постигнало излишък.

✓ **Москва обмисля по-интензивно повишение на лихвите**

"Банк Росии" вероятно ще започне да затяга паричната си политика по-бързо от предварителните намерения и да повиши базовата си лихва с поне 125 пункта до края на годината, твърди запознато с въпроса лице. Инфлационният подем и плановете на правителството да увеличи разходите могат да притиснат руската централна банка да качи лихвените проценти на няколко стъпки до 5.5%, като не се изключва дори нивото от 6%, допълва пожелалият анонимност източник. В момента основната лихва на страната е на рекордно ниските 4.25 процента.

Подобна мярка би означавала драматичен обрат за председателя на институцията Елвира Набулина, която обеща щедра парична подкрепа на икономическото възстановяване поне до 2022-а. Икономисти, анкетирани от агенция "Блумбърг", очакват тазгодишното повишение на лихвите да е с не повече от 50 базови пункта. А мнозинството от тях прогнозира, че "Банк Росии" няма да промени лихвената си политика на официалното съвещание на 19 март, а по-скоро през идните месеци. Експертите са убедени, че и други развиващи се пазари - от Турция до Бразилия - също ще трябва да започнат да качват лихвите, за да овладеят ръста на инфлацията.

Новината стимулира руската валута да пробие нивото на съпротива от 73 рубли за долар за първи път от декември 2020-а и да поскъпне до 72.975 рубли за долар в следобедната търговия в Москва на 15 март. Десетгодишните руски държавни облигации останаха почти непроменени с доходност 6.78 процента.

Руската инфлация надвиши прогнозите през февруари след като по-високите цени на храните и слабата рубла й помогнаха да достигне 5.7% - доста над целевите 4% годишно на "Банк Росии". Икономическият растеж на страната е по-силен от очакванията, защото Кремъл не карантинира хората и бизнеса в края на 2020-а.

Руската централна банка не коментира мълвата за лихвен ръст, защото в момента е в период на "информационна тишина" преди съвещанието на 19 март.

"Моргън Стенли" и "Ситигруп" предупредиха още през миналата седмица за увеличаваща се вероятност от лихвени повишения след огласените по-високи инфлационни числа на 5 март. Откакто те станаха публично достояние, търговците на финансови производни увеличиха двукратно очакванията си за лихвен ръст още през идните три месеца. Доходността на десетгодишния руски държавен дълг пък тества най-високите си равнища от година насам и през последните три дни на миналата седмица се повиши с 14 базови пункта.

Икономистите се обединяват около мнението, че нагласите на централните банки на развиващите се пазари търпят сериозен обрат. През 2020-а те въведоха изключително щедри парични политики като орязаха рекордно лихвите и започнаха масови покупки на активи. Тази година обаче се очертава като доста по-пестелива. С възстановяването на глобалното стопанство от пандемията и залозите на инвеститорите на ценови натиск, инфлацията помпа мускули в някои развиващите се стопанства и налага по-категоричен паричен отговор. Икономисти очакват Анкара да качи лихвите на 18 март, а по-късно през годината да я последва и Прага.

Госпожа Набулина пък ще е сред първите централни банкери в света, които ще започнат да затыгат коланите. В интервю за локална медия на 12 март Тя коментира, че "Банк России" може да премине още през тази година към неутрална политика (която нито ускорява нито забавя инфлацията), което предполага лихвен ръст от поне 75 базови пункта.

Мениджър

✓ Борисов: Показателите в Унгария са три пъти по-лоши отколкото у нас

Ситуацията с разпространението на коронавируса у нас и натискът върху лечебните заведения са под контрол. България разполага с всички необходими медикаменти, лични предпазни средства и дезинфектанти за битката с COVID-19. Продължават доставките на ваксини, чието общо количество за март е 480 000. Това беше докладвано на работно съвещание при премиера Бойко Борисов, в което участваха здравният министър проф. Костадин Ангелов и представители на Националния оперативен щаб.

"Нашата програма, нашата тактика и нашите лекари и инспектори от Регионалните здравни инспекции вършат огромна работа при осигурения нормален живот за хората в България. В повечето европейски държави ограниченията във връзка с COVID-19 са изключително строги, а показателите за заболяемостта - лоши. Тъй като има много псевдоексперти, които дават пример с Унгария, Гърция или Сърбия, нека припомним, че мерките там са тотален локдаун - затворено всичко или почти всичко, докато в България има абсолютно нормален живот. И показателите например в Унгария са три пъти по-лоши, отколкото в България", отбеляза премиерът Борисов.

Той обясни, че страната ни е поръчала много повече от нужното количество ваксини, необходими за населението ни. Борисов подчерта, че скоро у нас ще пристигнат количества и от четвърта одобрена за ЕС ваксина Johnson & Johnson, от която очакваме 2 милиона дози. Премиерът разпореди на здравните власти да създадат такава организация в системата, че всеки пациент да получи адекватно и навременно лечение, независимо от диагнозата му.

"Не бива заради COVID заболяване, болни с инсулт, инфаркт или с други тежки и неотложни медицински състояния, да бъдат ощетявани. Така че, направете баланс между осигуряването на грижите", каза министър-председателят.

Здравният министър проф. Костадин Ангелов информира премиера, че имунизацията в страната в момента се извършва по фазите по Националния ваксинационен план. Системата е в готовност да възстанови имунизацията с ваксината на AstraZeneca, щом Европейската агенция по лекарствата /ЕАЛ/ излезе със становище за пълната ѝ безопасност.

Ангелов е категоричен, че натискът върху лечебните заведения е контролиран. "Разкриваме допълнителни легла, реструктурираме болниците, така че да могат да отговарят на повишеното търсене в съответната област. В страната има всички необходими предпазни средства, дезинфектанти, консумативи и лекарства за справяне с COVID-19", допълни здравният министър.

"Вчера у нас доказаните нови случаи са 679. За сравнение положителните проби в Полша са 17 259, в Унгария са приблизително 9000, в Чехия - около 7000, във Франция - 26 343, в Румъния - 4383, в Сърбия - 4226, а в Италия 21 343. Отчитам, че ситуацията в нашата страна продължава да бъде добре контролирана", каза още проф. Ангелов.

Главният здравен държавен инспектор и член на Националния оперативен щаб Ангел Кунчев прогнозира, че дори следващите 2-3 седмици да достигнем високи числа на новозаболели, след това ще започне спад на новозаразените. "Увереност за това ми дава както организацията в лечебните заведения, така и фактът, че броят на ваксинираните и броят на преболедалите българи продължава да расте, което ще даде възможност да отнемем от територията на вируса", категоричен бе Кунчев. Той изрази надежда, че в страната ни ще бъде създадена организация за безопасен туристически сезон и хората ще се върнат към нормален живот.

През настоящата седмица се очаква официален отговор от Европейската агенция по лекарствата за проучването, което се прави от Комитета за лекарствена безопасност по отношение на тромбоемболичните събития, оценявани при лица, на които е поставена една от разрешените в ЕС ваксини. Това отчете пред премиера директорът на Изпълнителната агенция по лекарствата Богдан Кирилов.

"Продължават оценката и анализът на съобщенията, които получаваме в агенцията по лекарствата, като тази седмица ще направим заседание и на Комисията по лекарствена безопасност към Европейската агенция по лекарствата, така че да имаме цялата картина, не само в Европа, но и локално при нас в страната", добави Кирилов.

Той докладва още, че тази сутрин е получена доставка от 21 060 дози от ваксината на Pfizer, а в петък се очакват 33 600 дози от ваксината на Moderna. Общо за март потвърдената информация от трите производителя е за около 480 000 дози. Директорът на Столичната регионална здравна инспекция Данчо Пенчев отбеляза, че обстановката в София е напрегната, като най-голям натиск има върху лечебните заведения за болнична помощ. В тази връзка Пенчев е посочил, че със заповед от утре ще бъдат увеличени COVID-леглата във всички лечебни заведения с 20 на сто.

"Прави се внимателен анализ и на това да не бъдат ощетени пациентите, които нямат COVID заболяване, за да могат и те да бъдат лекувани, особено в спешни състояния", добави още директорът на РЗИ-София. Днес след обяд предстои среща с директорите на големите болници, на която ще бъде направен анализ и ако е необходимо, ще има индивидуален подход към всяко лечебно заведение.

В началото на работното съвещание министър-председателят Борисов е честитил професионалния празник на здравните инспектори. Премиерът е отбелязал, че още преди пандемията с 40 на сто са били увеличени техните заплати. "Повишаването на доходите на здравните инспектори трябва да продължи, това са хората на първа линия. Разчитаме на тях за контрола на мерките, за поставянето на ваксините и за цялата палитра от дейности в битката с COVID-19", отбеляза Борисов и изказа огромна благодарност за денонощния им труд.

✓ Единни здравни правила за летния сезон у нас

Въвеждат единни правила за противоепидемични и санитарни мерки в туристическите обекти по повод предстоящия летен сезон 2021 г. Целта е всички туристически места да въведат еднакви практики, с които да се гарантират здравето и безопасността на туристите, а България да защити статута си на здравословна и сигурна дестинация.

Новите правила, разписани в заповед на министъра на туризма Марияна Николова, трябва да се спазват при провеждането на всички видове туризъм: морски, планински, културен, здравен (балнео, СПА, уелнес, медицински), селски, винен, еко, конгресен, детски и младежки, приключенски, спортен, ловен, голф и друг туризъм. Те са задължителни за прилагане от всички лица извършващи дейност в туристическите обекти, които са обекти с обществено предназначение по смисъла на Закона за здравето, търговски обекти или други обекти. При необходимост мерките ще бъдат променяни или допълвани в зависимост от епидемичната обстановка.

Мерките обхващат дейността на местата за настаняване и в заведенията за хранене и развлечения, прилежащи към тях или самостоятелни, както и процедурите в случай на съмнение за коронавирусна инфекция при гост в място за настаняване и редът за трансфер на туристи и при организирани туристически пакети с автобусен превоз.

Правилата регулират и ползването на охраняеми морски плажове, където трябва да бъде спазвана физическа дистанция от поне 1,5 м между отделните плажувачи. В свободните плажни зони на всеки 20 кв. м се допуска разполагането на 2 лица или до броя на членовете на едно семейство. Един чадър е допустимо да се ползва до 2-ма души или до броя на членовете на едно семейство.

При платените зони на всеки 20 кв. м се допуска поставяне на 1 брой чадър, т.е. през минимум 4,5 м, като на един чадър е допустимо да се ползва до 2-ма души или до броя на членовете на едно семейство.

"Изготвените правила влизат в сила от 1 май, като дотогава туристическият бизнес трябва да въведе всички тези новости. Планираме приоритетно ваксиниране на всички заети в сектора. Към момента от приблизително 150 хил. работещи в сектор туризъм – 82 хил. са заявили, че желаят да бъдат ваксинирани", заяви вицепремиерът Марияна Николова.

Пълния пакет от мерки можете да прочетете [ТУК](#).

✓ От април подновяват обслужването на отложените от мораториума кредити

От април ще започне обслужване на отложените от мораториума кредити. Това обясни в ефира на [БНТ](#) кредитният консултант Тихомир Тошев.

Припомняме, че през миналата година БНБ одобри поисканото от Асоциацията на банките удължаване на сроковете на мораториума върху плащанията по кредити. Така стана възможно, до 23 март тази година хора и фирми, независимо дали вече са били поискали отсрочка или тепърва са изпитали трудности с обслужването на вноските си, да могат да поискат те да бъдат временно замразени.

Тихомир Тошев посъветва хората да не теглят нови кредити за погасяване на стари. "Тези, които продължават да са без доходи или с ограничени, да потърсят от своята банка приемливо решение за двете страни", поясни той.

Над 2 млрд. лв. са ипотечните кредити от март 2020 г. до края на годината. Близо 1 млрд. лв. пък са изтеглените потребителски кредити. "Хората от незасегнатите сектори продължиха активно да теглят кредити", коментира Тошев.

Банковият сектор е изключително стабилен, запазиха се ниските лихви за хората със стабилни доходи, допълни още кредитният консултант. По думите му, не се очаква значително увеличение в нивото на необслужваните кредити.

✓ Ефектът на ограниченията върху потребителската кошница на българите

Бизнес под ключ и строги забрани за физическа близост между хората. С това се сблъска населението ни от началото на пандемията от Covid-19. Драстичните рестрикции обаче повлияха и върху потребителската кошница на българите. Това стана ясно от думите на икономиста от Института за пазарна икономика Калоян Стайков в ефира на [БНР](#).

"В голяма степен потребителската кошница не е много по-различна, но се наблюдават сериозни промени в някои групи потребителски стоки. Естествено е, когато имате по-малко социални контакти, работата се извършва от къщи, вместо от офиса, започват да намаляват разходите за дрехи, текстил, облекло, обувки. Всъщност, това са стоките, които са най-силно засегнати. Това се дължи на затворените магазини през няколко месеца от изминалата година", поясни Стайков.

По думите му, другият голям спад се наблюдава при автомобили, автомобилни горива, смазочни материали, резервни части. Причината – когато хората не пътуват, тези разходи намаляват.

През 2020 г. обаче се увеличили ремонтите, правени са допълнителни покупки за битова техника, фармацевтични медицински стоки, неща от първа необходимост и естествено – компютърна и комуникационна техника, тъй като част от работата и образованието се изнесоха онлайн, разказва итокомистът.

"Всъщност първоначалните очаквания за кризата бяха много по-сериозни, докато видяхме, че ефектът върху пазара на труда и върху възнагражденията не беше толкова силен, колкото се очакваше. За миналата година наетите средно са намалели с около 68 хиляди души. Докато при възнагражденията продължава да се наблюдава увеличение и то сериозно, въпреки че някои от по-високите бонуси са ограничени. Възможността за отлагане на плащания по главници и лихви по търговски кредити към банките и допълнителни мерки, бяха насочени именно към подкрепа на потреблението. От тази гледна точка ефектът върху потреблението не беше толкова силен, колкото се очакваше", каза още Стайков.

Според него, икономиката започва лека-полека да се възстановява. "Шокът от миналата година беше много рязък и беше концентриран именно през пролетта. След това обаче видяхме, че и международната търговия, и индустрията започнаха да се възстановяват, товарният транспорт също. И лека-полека икономиката започна да преодолява този пролетен шок, а пък следващото затваряне през есента не удари толкова негативно икономиката – всички бяха по-подготвени вече", припомни Стайков събитията от миналата година.

Икономистът прогнозира, че следваща криза не е изключена – даже напротив. "Възстановяването вече се прогнозира да е малко по-бавно, отколкото се очакваше. Виждаме, че в някои страни се наблюдават тенденции на забавяне на икономическата активност, които са свързани със самата пандемия, отколкото с друго", добави Стайков.

✓ Ученици и студенти от цялата страна отново стават мениджъри за един ден на 23 март

На 23 март тази година ученици и студенти от цялата страна отново ще влязат в ролята на "Мениджър за един ден". В изцяло нова дигитална среда, участниците ще имат възможността за ден да станат част от екипа на водещи български и международни компании. Организации и компании – домакини, както и участници, могат да се регистрират на mfd.jabulgaria.org

"Един ден може да остави следа, както и една дума" е темата на тазгодишното издание на инициативата „Мениджър за един ден“, което ще е с акцент върху важността на добрата комуникация, от която толкова много се нуждаем във време на ограничено общуване и социална изолация.

В рамките на деня ученическите екипи ще получат възможността да надникнат в работата на една компания, ще могат да зададат своите въпроси, но и да предложат своите отговори на вътрешните предизвикателства, с които бизнесът се сблъсква ежедневно.

Световният икономически форум в Давос нарежда ефективното общуване и колаборация сред ключовите умения на 21 век. Затова и фокусът на тазгодишното издание на "Мениджър за един ден" е темата за комуникацията като основа за ефективно сътрудничество и създаване на нови модели на партньорство и взаимодействие в обществото.

"Имаме нужда да върнем отново човешкото общуване в работното си ежедневие. Дори и в рамките на един ден можем да предизвикаме трансформация в отношенията помежду си и да поставим началото на нов модел за общуване - с повече разбиране и емпатия.", споделя Милена Стойчева, изпълнителен директор на JA България.

Един ден, наситен с вдъхновения и възможности, може да бъде ключов за професионалното ориентиране на младежите, както и за тяхната мотивация за успех.

В края на деня участниците ще получат още една доза вдъхновение. Отговор на въпроса "Какво можем да променим с една дума?" ще даде водещият на вечерното шоу на bTV Николаос Цитиридис като човек, който доказано може да борави с думите, така че да оставя аудиторията си усмихната.

"За мен е чест да бъда част от инициативата на JA България "Мениджър за един ден". Тази година се очаква участниците да бъдат много повече, предвид онлайн формата на събитието и ще се радвам точно аз да съм вдъхновил поне част от тях, да бъдат по-смели по пътя към желаната професия", споделя той.

19-то поредно издание на "Мениджър за един ден" превръща ограниченията, създадени от пандемията, в по-широко отворени врати на възможности. Компактният онлайн формат на тазгодишното събитие ще позволи на компаниите-домакини да приемат гостуващи екипи от цялата страна и да споделят един ден с тях – ден, който ще ги вдъхнови с надежда и професионален заряд.

От създаването си досега в "Мениджър за един ден" над 4 500 бизнес мениджъри са споделили 36 000 часа от своето професионално ежедневие с повече от 35 000 ученици и студенти от цялата страна. Към инициативата тази година проявиха огромен интерес и заявиха своето участие компании като Кока-Кола ХБК България, Нестле България, ИТА Груп България, НР Инс, Новартис, УникредитБулбанк и много други.

✓ Само три държави в ЕС с ръст в хотелските нощувки през пандемичната 2020-та

Туризмът в страните от Европейския съюз е сред секторите, които бяха най-силно ударени от кризата, предизвикана от мерките срещу коронавируса. Според данни на Евростат през 2020 г. броят на нощувките в обекти за временно настаняване в ЕС се е понижил с 52% в сравнение с 2019 г. Броят нощувки на местни граждани се понижава с около 40%, а на чужденци – с близо 70% на годишна база.

Само три държави в ЕС регистрират ръст на нощувките – и то, единствено що се отнася до месни жители. Едната е Словения - там е отчетен ръст от 33% на годишна база на броя нощувки, използвани от словенски граждани. Когато се имат предвид и броя нощувки, извършени от чуждестранни граждани – които се понижават с близо 70% - всички нощувки дори и в Словения се понижават с 40% на годишна база.

Ръст на нощувките, извършени от местни граждани има и в Кипър (15%) и Малта (15%). При тях обаче броят нощувки, извършени от чужденци има много по-голям дял в целия бранш, поради което общият брой нощувки там се понижава с над 60% на годишна база.

След Кипър, Гърция, Малта, Испания, Португалия и Унгария България е 7-тата държава от ЕС с най-голям спад на туристическите посещения. У нас има около 58% спад на нощувките – 22% на местни лица и 75% - на чуждестранни. Най-малко влияние на броя нощувки COVID кризата е оказала в Нидерландия (-27%), Дания (-30%) и Швеция (-40%).

✓ Лондон с оптимистична прогноза за ударно възстановяване на икономиката още тази година

Икономиката на Великобритания ще достигне предпандемичните си нива още до края на 2021 г. Това прогнозира управителят на Английската централна банка, цитиран от Би Би Си.

„Икономиката ще се върне на нивата си от 2019 г. към края на настоящата година. Обаче това не трябва да ни успокоява“, коментира Бейли по време на официално събитие.

Той добави, че обмисля въвеждането на нови подходи за справяне с най-големия икономически шок за британската икономика в последните 300 години. Сред тях са и негативни лихвени проценти, което обаче „не трябва да се разглежда като сигнал дали ще ги използваме или не“, каза той.

Бейли очаква инфлацията да започне да се покачва към дългосрочната цел от 2% на година в следващите 2 или 3 месеца. Той обясни, че Банката трябва да види категорични индикатори, че това се случва, преди да вземе каквито и да е решения, поради голямата несигурност, породена от глобалната пандемия. Според него няма индикации, които да потвърждават опасенията, че инфлацията в страната може да достигне 5% на годишна база.

✓ Как ще изглеждат отношенията между Германия и САЩ след ерата Меркел?

„Времената, в които можехме да разчитаме напълно един на друг, до известна степен приключиха.“ Това заяви германският канцлер Ангела Меркел след тежка среща на G-7 и НАТО с участието на президента на САЩ Доналд Тръмп през 2017 г. Този момент бележи първата сериозна промяна в тона на Меркел по отношение на трансатлантическите отношения, пише Анет Вайсбах за Си Ен Би Си.

Въпреки многобройните антагонистични изказвания, идващи от администрацията на Тръмп, Меркел предпочете да не отвръща и да чака промяна в Белия дом през 2020 г. Тя и Германия получиха това, което искаха в лицето на Джо Байдън – нов лидер на САЩ, който има ясна проевропейска политическа програма.

Въпреки че днес отношенията между двете страни изглеждат значително по-приятелски на повърхността, някои ключово въпроси остават.

„Големите въпроси като „Северен поток 2“ и целта на НАТО за увеличаване на разходите за отбрана до 2% от БВП продължават да са спорни“, коментира пред Си Ен Би Си Андреас Домбрет от нестопанската организация Atlantik Brücke, която промотира одобрените отношения между САЩ и Германия.

„Новата администрация на САЩ не носи със себе си директно решение на старите проблеми, особено когато става въпрос за постигането на споразумение за свободна търговия“, добавя той.

Китай

Да се предскаже бъдещето на американско-германските отношения е трудна задача, която изисква разглеждането на много фактори. Например, изглежда че САЩ изискват от Берлин поемането на ясен ангажимент за даване на приоритет на отношенията с Белия дом пред тези с Китай и Русия.

„Трябва да се противопоставим на икономическите злоупотреби на китайското правителство, които подкопават основните на международната икономическа система“, заяви президентът на САЩ Джо Байдън по време на Мюнхенската конференция по сигурността през февруари.

„Кремъл атакува нашите демокрации и опитва да корупцията, за да подкопае системата ни на управление“, каза още Байдън.

Германия традиционно поставя собствените си икономически интереси на първо място в отношенията си с Пекин, но тази стратегия изглежда е към своя край.

„Има голям натиск за промяна на отношението към Китай, който се натрупва в германия. Партии като Зелените, а и части от Християндемократическия съюз на Меркел, искат приемане на по-строга политика срещу Китай“, коментира Ноа Баркин от берлинския офис на базирана в Ню Йорк компания за проучвания Rhodium Group

Що се отнася до Русия обаче нещата са по-сложни, особено като се има предвид газопроводът „Северен поток 2“, който има широка подкрепа в Германия. Руският въпрос също така засяга и разходите за отбрана, изисквани от НАТО. Критиците на настоящата германска политика казват, че Берлин не може да изисква подкрепа от Алианса, ако не допринесе със справедлив дял към бюджета и същевременно с това финансира Русия чрез икономически проекти.

НАТО

Зелените, които могат да имат решителна роля по време на федералните избори през септември, има специфично виждане по отношение на НАТО, което е познато на САЩ. Основаната през 1980 г. партия, която фокусирана върху мира и опазването на околната среда, не веднъж е призовавала за напускане на НАТО и прекратяване на всички военни действия от страна на Германия. Официалната партийна линия се промени през последните години, но лидерите на партията не успяват да убедят нейните членове в тази промяна.

Германия и други европейски страни са критикувани, че не отделят достатъчно средства за бюджетите си за отбрана. „Смятам, че дебатът около ориентировъчната цел на НАТО за разходи за отбрана от около 2% е абсурден“, коментира в интервю за в „Цайт“ Аналена Бербок, един от кандидатите на Зелените за канцлер и изгряваща звезда на германската политическа сцена

Посоката, в която ще тръгне трансатлантическата политика на Германия ще зависи много от състава на коалиционното правителство, което ще управлява страната след оттеглянето на Меркел. Ако нейният Християндемократически съюз се коалира с либералите от Свободната демократична партия, то отношенията между САЩ и Германия вероятно ще бъдат добри, тъй като и двете партии са ангажирани с поддържането на връзката между Берлин и Вашингтон.

Ако ХДС обаче се коалира със Зелените, ситуацията може да се усложни, и то не само по линия на разходите за отбрана. В случай на управление от така наречената коалиция „Ямайка“ между германските консерватори, либералите и Зелените, последните ще играят ролята на балансатор в парламента и ще внасят редакции във всяко законодателство, което би поставило като официална цел отделянето на 2% от БВП за отбрана.

✓ Байдън планира най-голямото увеличаване на данъци в САЩ от 1993 г. насам

Американският президент Джо Байдън планира да въведе най-голямото повишение на данъците в САЩ от 1993 г. насам, пише Блумбърг.

Според източници на агенцията увеличените данъчни приходи ще бъдат насочени за покриване на следващия икономически пакет от мерки, който трябва да подпомогне възстановяването на американската икономика от коронавирус кризата. Това ще е различен подход в сравнение с пакета от мерки, възлизащ на 1,9 трлн. долара, който

беше одобрен през миналата седмица и който се финансира предимно чрез държавен дълг. Очакванията са следващият пакет от мерки да бъде дори и по-голям като сума.

Според източниците на Блумбърг се готвят 5 основни данъчни промени:

- Увеличаване на корпоративния данък от 21% на 28%
- Намаляване на данъчните преференции за компаниите с ограничена отговорност
- Увеличаване на данъците за хора с годишни приходи над 400 000 долара
- Увеличаване на покритието на данъците върху недвижимата собственост
- По-високи данъци за физическите лица с приходи от поне 1 млн. долара годишно

Според тинктанка Tax Policy Center в рамките на 10 години американската държава ще събере 2,1 трлн. долара повече данъци.

Планираните промени ще бъдат насочени не само за финансиране на ключови инициативи като инфраструктура, климатични изменения и помощи за бедните, но и за да се коригират неравенства в данъчната система.

„Той винаги е подкрепял мненията, че данъчната система трябва да бъде справедлива“, коментира Сара Бианки, директор на отдела държавно управление към консултантската компания Evercore и бивш икономически съветник на Байдън. „Затова очаквам да има промени в неравното третиране между работа и приходи“, добави тя.

Засега не е ясно кога ще бъдат обявени промените.

Другият начин за увеличаване на приходите са допълнителни проверки от страна на американската агенция по приходите. Изследванията показват, че при всеки 1 долар инвестиран в допълнителни проверки на данъчните, в хазната влизат между 3 и 5 долара повече данъци.

✓ **Еврото се задържа над прага от 1,19 долара**

Единната европейска валута се задържа над прага от 1,19 долара в междубанковата търговия във Франкфурт днес, съобщават германски сайтове за финансова информация.

Еврото се котираше за 1,1930 долара в сутрешната сесия, задържайки нивото от снощи.

Европейската централна банка определи вчера референтен курс от 1,1920 долара за едно евро.

✓ **Петролът отново е на червено**

Цените на петрола вървят надолу за трети пореден ден днес, след като нарастването на запасите в САЩ засили опасенията около рисковете за търсенето в момент, в който европейски страни като Германия и Франция спряха ваксинацията срещу COVID-19 с препаратите на AstraZeneca, предаде Ройтерс.

Към 8:40 часа българско време цената на сорта Брент се понижи с 0,60 долара, или 0,87%, до 68,28 долара за барел, докато американският лек суров петрол WTI поевтиня с 0,60 долара, или 0,92%, до 64,79 долара за барел.

Германия, Франция и Италия обявиха, че ще спрат да прилагат ваксината AstraZeneca, след като няколко страни съобщиха за възможни сериозни странични ефекти. Световната здравна организация от своя страна заяви, че не е установена връзка между инцидентите и ваксината.

Тези действия задълбочават опасенията относно бавния темп на ваксинация в региона, който може да се отрази скоростта на икономическото възстановяване в Европа.

Междувременно в САЩ запасите от суров петрол нарастват заради снежната в Тексас от миналия месец, която доведе до спирането на работата на рафинериите в щата.

По-късно днес Американският петролен институт ще представи своите данни за запасите от суров петрол, а в сряда това ще направи и Енергийна информационна администрация.

За седмицата до 5 март запасите от петрол на САЩ нараснаха с 12,8 млн. барела, докато анализаторите очакваха ръст от под 1 млн. барела.

✓ **Зелен старт на седмицата за водещите борси в Европа**

Основните индекси на водещите фондови борси в Европа записаха повишения в ранната търговия в понеделник, след като оптимизмът около очакваното силно икономическо възстановяване успокои притесненията, свързани с нарастването на инфлацията, предаде Ройтерс.

Общият европейски индекс STOXX 600 се повиши с 1,68 пункта, или 0,4%, до 424,76 пункта. Бенчмаркът вече е само на 2% от рекордния си връх. Немският показател DAX отчете ръст от 23,3 пункта, или 0,16%, до 14 525,69 пункта. Водещият индекс на Лондонската борса FTSE 100 напредна с 22,59 пункта, или 33%, до 6 784,06 пункта. Френският измерител CAC 40 се повиши с 18,34 пункта, или 0,3%, до 6 064,89 пункта.

Пазарите бяха подкрепени и от данните за икономиката на Китай, които показаха силно възстановяване на промишлено производство през периода януари-февруари.

Нарастващата доходност по държавниците ценни книжа се отразява негативно на технологичния сектор и води до пренасочване на инвестициите към цикличните акции, включително на банки, енергийни компании и автомобилпроизводители.

Листнатите в Милано акции на Stellantis поскъпнаха с 3,14%, след като Deutsche Bank повиши рейтинга на книгата на автомобилния концерн, сформирани през януари със сливането на PSA Group и Fiat Chrysler Automobiles, на „купувай“ Книжата на Danone скочиха с 3,99%, след като френският гигант в хранително-вкусовата промишленост събщи, че Еманюел Фабер ще напусне поста председател на управителния съвет и ще бъде заменен от Жил Шнеп.

Акциите на H&M поскъпнаха с 1,23%, след като шведската модна верига отчете възстановяване на продажбите през март на фона на разхлабването на ограничителните мерки срещу разпространението на COVID-19 на някои пазари, което позволи повторното отваряне на стотици магазини.

Цената на книгата на швейцарската фармацевтична компания Roche поскъпнаха с 0,88%, след като тя съобщи, че ще придобие американската компания GenMark Diagnostics за 1,8 млрд. долара

Разнопосочна търговия на Уолстрийт в петък

Водещите индекси на Нюйоркската фондова борса записаха смесени резултати в петък, като Dow Jones достигна нов връх, след като оптимизма около отварянето на икономиката насърчи ротацията към цикличните акции, предаде Си Ен Би Си. В същото време нарастващата доходност по държавните ценни книжа продължи да се отразява негативно на технологичния сектор.

Промисленият индекс Dow Jones се повиши с 293,05 пункта, или 0,9%, до 32 778,64 пункта, подкрепен основно от финансовия и индустриалния сектор, които напреднаха на фона на подписания от Джо Байдън пакет от икономически стимули. Акциите на банките Goldman Sachs и JP Morgan поскъпнаха с 1,96% и 1,10%, а тези на индустриалните гиганти Boeing и Caterpillar – с 6,80% и 4,16%.

Широкообхватният измерител Standard & Poor's 500 напредна с 4 пункта, или 0,1%, като технологичният и комуникационният сектор бяха единствените, които записаха загуби. Индексът на високотехнологичните дружества Nasdaq отчете спад от 78,81 пункта, или 0,59%, до 13 319,87 пункта, като акциите на Alphabet, Facebook, Apple, Amazon и Microsoft поевтиняха с 2,14%, 2%, 0,76%, 0,77% и 0,58%.

Доходността по 10-годишните американски държавни ценни книжа скочи с 10 базисни пункта до връх от 1,64% в петък – най-високото ниво от февруари 2020 г. насам. Бързият ръст на доходността по облигациите накара инвеститорите отново да се отдръпнат от акциите на Nasdaq, след като по-рано през седмицата технологичният сектор регистрира частично възстановяване.

„По-високата доходност и потенциала за по-агресивна парична политика от централните банки в момента представляват най-голямата заплаха за рисковите активи“, коментира Ралф Пройсър от Bank of America. „На фона на пиенането на пакета от икономически стимули и бързият ваксинационен напредък в САЩ, другите рискове избледняват.“, добавя той. Въпреки разпродажбите в петък Nasdaq регистрира седмичен ръст от 3%, докато S&P 500 и Dow напреднаха съответно с 2,6% и 4%

„Мисля, че ситуацията става много ясна в технологичния сектор. Имаме изключително високи оценки и доходност, която се утроила през последната година.“, коментира Робърт Конзо, главен изпълнителен директор на The Wealth Alliance. „В технологичния сектор ще има много волатилност. Цикличните сектори са по-добрият избор за търговия“, добави той.

Инвеститорите се насочиха именно към цикличните акции, свързани с икономическото възстановяване, след като президентът Джо Байдън подписа пакета от икономически стимули за 1,9 трлн. долара.

Пакетът от мерки включва 400 млрд. долара за директни плащания от по 1400 долара за повечето американци, 350 млрд. долара помощ за щатски и местни органи на властта, разширяване на данъчните отстъпки за отглеждането на деца и повече финансиране на разпределянето на ваксини срещу COVID-19.

Смесени резултати в Азия

Водещите индекси на фондовите борси в Азиатско-тихоокеанския регион не успяха да намерят единна посока в понеделник, предаде Си Ен Би Си.

Вниманието на инвеститорите е фокусирано върху започващата утре двудневна среща на Федералния резерв на САЩ, по-време на която се очаква централната банка да преразгледа прогнозата си за растежа на американската икономика след приемането на пакета от фискални стимули в размер на 1,9 трлн. долара.

Водещият индекс на Токийската фондова борса Nikkei 225 се повиши с 49,14 пункта, или 0,17%, до 29 766,97 пункта. Акциите на Rakuten скочиха с цели 24,10 пункта, след като „японският Amazon“ съобщи, че ще издаде нови акции, за да набере капитал от 2,2 млрд. долара, който да помогне на фирмата да се конкурира с американските си съперници. Очаква се Japan Post да придобие 8,3% дял в компанията, докато Tencent ще вземе 3,6%, а Walmart – 0,9%.

В континентален Китай бенчмаркът Shanghai Composite отчете спад от 33,13 пункта, или 0,96%, до 3 419,95 пункта, докато по-малкият показател Shenzhen Composite се срина с 376,96 пункта, или 2,71%, до 13 520,07 пункта. Хонконгският измерител Hang Seng напредна с 94,04 пункта, или 0,33%, до 28 833,76 пункта. Тези резултати дойдоха въпреки данните, че китайското промишлено производство се е увеличило с 35,1% през първото тримесечие на 2021 г. в сравнение със същия период на предходната година.

Южнокорейският показател Kospi се понижи с 8,68 пункта, или 0,28%, до 3 045,71 пункта.

В Австралия индексът ASX200 записа ръст от 6,2 пункта, или 0,09%, до 6 773 пункта.

У нас

Индексите на Българската фондова борса (БФБ) записаха понижения в ранната търговия. Основният бенчмарк SOFIX отчете спад от 1,72 пункта, или 0,35%, до 489,54 пункта. BGBX40 се понижи с 0,37 пункта, или 0,34%, до 109,65 пункта. BGTR30 изтри 2,29 пункт от стойността си, или 0,43%, достигайки ниво от 527,64 пункта. BGREIT регистрира спад от 0,31 пункта, или 0,21%, до 144,85 пункта.

Cross.bg

✓ Удължават срока за изготвяне на технически паспорти на сградите до 2024 г.

В момента държавата и гражданите се намират в сложна ситуация, породена от пандемията COVID -19. Правителството прави възможното да подпомогне гражданите и бизнеса с различни мерки. Затова предвиждаме срокът за изготвяне на

технически паспорти на сградите да бъде удължен с две години - до края на 2024 г. Това съобщи във Фейсбук министърът на регионалното развитие и благоустройството Петя Аврамова. Предвижда се също и създаване на специален фонд, финансиран със средства от държавния бюджет, който да подпомогне процеса на паспортизация на сградите.

Кандидатстването ще става през общините.

Изготвянето на технически паспорт за всяка една сграда е регламентирано в Наредба 5 от 2006 г., като първоначалният срок е бил 2011 г. Срокът е удължаван четири пъти, напомня министър Аврамова.

В същото време БСП предлага държавата да плати за обследването на сградите. Това обяви на брифинг лидерът на партията Корнелия Нинова.

"Има четири проблема, предлагаме четири решения. Първо - правителството чрез Министерството на регионалното развитие и благоустройството (МРРБ) събира служебно от всички общини съхраняваната в техните архиви документация на сградите. Второ - Министерството прави електронна платформа, дигитализира информацията и я качва, и тя става публична. Трето, от БСП предлагат Министерството да изготви публичен списък на фирмите и специалистите, лицензирани да обследват и да правят технически паспорти. И четвърто - държавата заплаща обследването и подпомага общините чрез два финансови механизма: целево от държавния бюджет и със средства от Плана за възстановяване и устойчивост", обяви лидерът на БСП.

"Както държавата може да планира и изхарчи близо 4 млрд. лева за саниране на ограничен брой жилища, така би трябвало сега да отдели средства, за да направи цялата тази програма по обследване и издаване на технически паспорти", коментира Нинова.

Тя отбеляза също, че в редица европейски държави има дигитален сграден дневник.

Нинова посочи, че с електронната платформа ще се помогне на всички собственици на жилища и на домоуправителите да не ходят по общините да търсят сами информация, а с изготвянето на списък на фирмите и оценители ще се борят със сивия сектор.

"Назрява голямо напрежение в цялата страна. Управляващите, правителството на ГЕРБ, създадоха проблем за милиони българи и всички общини с техническите паспорти на сградите. За 11 години управление ГЕРБ не успяха да решат този въпрос. Както винаги при тях държавата се оттегля от ангажименти и оставя всеки да се оправя сам, особено пък сега в най-тежката икономическа и социална криза", коментира лидерът на БСП.

Тя посочи, че четирите предложения на социалистите са изготвени след разговори с експерти и кметове.

Омбудсманът Диана Ковачева пък изпрати становище до регионалния министър Петя Аврамова, в което настоя да се извърши цялостен анализ на реалната приложимост на процедурата за издаване на технически паспорти на съществуващите сгради, тъй като липсва нормативна, финансова и ресурсна осигуреност. Според нея е необходимо да бъдат съобразени възможностите на гражданите за заплащане на разходите, в съответствие с техните доходи и имущество, както и с последиците на пандемичната обстановка, без да се допуска засягане на основни права.

Тезата на омбудсмана е, че отлагането на определения срок до края на 2022 г. с най-малко две години, е основателно и необходимо, но ще даде търсения резултат, само ако бъде съпроводено с преосмисляне на цялостната концепция в такава значима област, която засяга пряко мнозинството от гражданите.

"Изпращам Ви настоящия анализ, за да Ви информирам за оплакванията в жалбите на гражданите, с които съм сезирана, но също така и за да бъде съобразен при обсъждането и преосмислянето на концепцията. Прилаганото досега четири пъти продължаване на срока, е показателно за системен проблем, който налага да бъде отново дефинирана ясна цел и потърсено друго, работещо решение за нейното осъществяване. Намирам, че децентрализацията на процеса и възлагане на разходите изцяло на гражданите е практически нереалистичен подход. Предупреждането на материята трябва задължително да включи участието на публичните институции, както и финансиране от държавния бюджет или чрез други финансови механизми", категорична е доц. Ковачева.

Омбудсманът изтъква конкретни проблеми, които правят процедурата по издаване на техническите паспорти неефективна, което вече доведе до четирикратно удължаване на крайните срокове.

Например - големият брой необитавани жилища, нееднаквото разбиране на целите на техническите паспорти и санирането в сгради в етажна собственост, което е пречка за постигане на решение на общото събрание, съгласно Закона за управление на етажната собственост. Друг проблем са различните интереси на собствениците и на обитателите в дадена сграда, разногласията между собствениците и трудностите при планиране на дейностите за обновяване на сградата. Това обстоятелство е изтъкнато и в стратегията на ЕК, публикувана на 14 октомври 2020 г., като една от основните бариери на санирането, посочена от респондентите в обществената консултация на проекта.

Съществено затруднение на процеса, водещ до допълнително финансово натоварване на собствениците, е липсата на архивна техническа документация, чието възстановяване за немалка част от съществуващите строежи ще бъде изцяло за сметка на хората. Омбудсманът застава на страната на гражданите, които настояват за справедливо разпределяне на разходите за конструктивно укрепване и енергийно обновяване на жилищата.

Ковачева припомня, че институцията на омбудсмана е отправяла препоръки още през 2014 г. и 2015 г., изрично са посочвани съществуващите проблеми при сградите, които са строени при действието на вече отменени два закона - Закон за плановото изграждане на населените места и Закона за териториално и селищно устройство - чрез панелно, ЕПК и стоманобетонно строителство, реализирано изцяло от държавата, края на 50-те години до края на миналия век.

"Намирам, че не е справедливо и не следва цялата отговорност, в т.ч. и финансовата, по възстановяването на строителните книжа да е за сметка на етажните собственици, още повече, че тези жилища се обитават и от хора с ниски доходи, пенсионери и социално слаби, за които отделянето на средства за документа, в размер минимум от около няколко стотин лева, е практически невъзможно", категорична е Диана Ковачева.

Според нея е необходимо да се прецени възможността за реализиране на процедурата като се има предвид съотношението на издадените технически паспорти до момента към общия брой на жилищните сгради в страната.

"По статистически данни сградите са над 2 милиона, а броят на жилищата в тях е близо 4 милиона, от които не малък е делът на необитаваните такива. От съществено значение са и данните относно формата на собственост - над 95 на сто частна на физически лица, включително и "бедни" собственици, които не разполагат със средства за поддръжка на жилищата си", аргументира се омбудсманът.

Диана Ковачева подчертава, че липсата на регулация за остойностяване на дейностите на пазарен принцип и неяснотата на механизмите за контрол, създават предпоставки за прилагане на цени в широк диапазон, а това противоречи на публичния характер на възложеното на собствениците задължение.

"Уредба с широко приложение, засягаща милиони граждани, изисква задължително извършване на оценка на въздействието и обществено обсъждане на проекта за изменение на нормативния акт, както и преценка за уреждането със закон на посочените трайни обществени отношения", пише още омбудсманът.

✓ Теми и гости в сутрешните блокове на телевизите

БНТ, „Денят започва“

- Ще издържи ли здравната система натиска на третата вълна - гост в студиото председателят на БЛС д-р Иван Маджаров;
- От другата страна - спазват ли се правата на пациентите и какви са поуките след година в пандемия - говори новият председател на Националната пациентска организация Наталия Маева;
- Как ще гласуват избирателите под карантина - в студиото председателят на Обществения съвет към ЦИК Росица Матева;
- Мария Бакалова стана първата българска актриса, номинирана за ОСКАР;
- Защо туроператори недоволстват от новите мерките спрямо туристите, пътували в Занзибар;
- Спомен за създателя на група "Тангра" Константин Марков;

БТВ, "Тази сутрин"

- Нов исторически успех: Как Мария Бакалова влиза в битката за „Оскар“ с Глен Клоуз и Оливия Колман? На живо от САЩ и коментар в студиото на Яна Маринова и Асен Блатечки;
- Стрелба в бургаско заведение заради COVID мерките. Кой е извършителят?;
- В рубриката "COVID-19: ваксините" с Мария Ванкова: След смъртния случай с имунизирана възрастна жена в Пловдив - безопасни ли са ваксините?;
- Елитът на художествената гимнастика се събира в София. Какви са шансовете на нашите гимнастички? Гост: златното момиче Невяна Владинова;

Нова телевизия, „Здравей България“

- България избира новите депутати. Веселин Марешки - предизборни сметки и следизборни коалиции;
- Готови ли са софийските болниците да осигурят 20% допълнителни легла за пациенти с COVID 19?;
- Родители заплашват с бойкот онлайн образованието. Докога ще учат от вкъщи по-големите ученици?;
- Защо всеки ден жена от Горна Оряховица подава по 4 сигнала до спешна помощ?;
- Исторически успех за България - Мария Бакалова с номинация за "Оскар". Ексклузивно - интервю на Мариян Станков - Мон дьо с актрисата;
- В памет на една легенда. Стенли и Митко Кърнев за великия Косьо Марков;
- За финал - една зрелищна покана за бал. Как ученици от Пловдив изненадаха класната си.

✓ Преглед на печата

Водещи заглавия на първите страници

- в. 24 часа - 1 или 2 нарушения прави шофьор, който откаже тест за дрога и алкохол?;
- в. 24 часа - Болниците да не връщат пациенти въпреки COVID, нареди Борисов;
- в. 24 часа - Мария Бакалова се бори срещу ветеранката в Холивуд Глен Клоуз за "Оскар";
- в. Монитор - Пандемията укроти малолетните хулигани;
- в. Монитор - За първите 10 дни от кампанията: Партиите събрали половин милион лева от дарения;
- в. Монитор - Чакаме 2 млн. дози "Джонсън и Джонсън";
- в. Телеграф - Морето бие София по скъпи имоти;
- в. Труд - Отлагат паспортите на сградите с 2 години;

Водещи заглавия на вътрешните страници

- в. 24 часа - Според новите COVID правила: До двама души под 1 сянка на плажа. Повече само ако са от едно семейство;
- в. 24 часа - Тирове извън Силистра, работи пак фериботът;
- в. 24 часа - Държавата може да получи още инвестиции в софийското летище;
- в. Труд - 67% от българите търсят стоки с намаление;
- в. Труд - С 13 млн. лв. обновяват пътя до хижа "Вихрен";

Водещи интервюта

- в. 24 часа - Ваня Чаталбашева, начален учител в основно училище "Стою Шишков" в Смолян: Време е родителят да осъзнае, че образованието е ценност и учителят не трябва да обича и възпитава вместо него детето му;
- в. Монитор - Шефът на столичното РЗИ д-р Данчо Пенчев: Можем да имунизираме около 10 хиляди души на ден в София;
- в. Телеграф - Председателят на "Информационно обслужване" проф. Михаил Константинов: Организацията на изборите

върви отлично при нас;

в. Труд - Политологът доц. Стойчо Стойчев пред "Труд": Румен Радев е наясно, че не може да управлява от президентството;

Водещи анализи

в. 24 часа - Надясно, но с левия крак - прочит на предизборни програми;

в. Монитор - "Късметът" да специализираш в България;

в. Телеграф - Балонът се надува...;

в. Труд - Македония я има само като не-България;

в. Труд - COVID-кризата или началото на края на ЕС.

✓ Предстоящи събития в страната на 16 март

София

- От 11.00 ч. Министерството на труда и социалната политика ще връчи наградите „Социален работник на годината" на онлайн церемония.

Разград

- От 10.45 ч. в ОДМВР - Разград окръжният прокурор Тихомир Тодоров и директорът на ОДМВР - Разград старши комисар Константин Костов ще представят по-значимите съвместни реализации за 2020 година.
- От 12.30 до 13.30 ч. в детския отдел на РБ „Проф. Боян Пенев" ще се проведе Пролетна творческа работилница.

Хасково

- От 14.00 ч. в заседателната зала на етаж 2 в сградата на Общината ще се проведат консултации за определяне съставите на подвижните секционни изборителни комисии.

Всички досегашни броеве на "ЕЖЕДНЕВЕН МЕДИЕН МОНИТОРИНГ" от началото на 2020 г. до днес може да намерите на адрес: <http://bica-bg.org/?p=5966> В секция МЕДИИ/ЕЖЕДНЕВЕН МЕДИЕН МОНИТОРИНГ на уебсайта ни е запазен и пълен архив на изданията от 2011 г. до 2019 г.